THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 60 c. ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, GEGUŽĖ – MAY 20, 1989 Nr. 99

LKB Kronika, Nr. 79

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų,
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Žinios iš vyskupijų

Šiauliai. 1988 m. kovo 23 d. Šiaulių miesto Šv. Jurgio bažnyčiai buvo įteiktas Lietuvos TSR Religijų reikalų tarybos sekančio turinio įspėjimas: „Nustatyta, kad 1988 m. vasario 14-16 d. maldos namai panaudoti ne pagal paskirtį. Buvo skaitomi politinio turinio pamokslai, giedamas buržuazinės Lietuvos himnas, kurstomi tikinčiųjų nacionaliniai jausmai. Tuo pažeisti nuostatai dėl naudojimosi maldos namais 2 punktas C papunktis, Religinių susivienijimų nuostatų 10 ir 25 punktai, kur nurodoma, kad maldos namai turi būti naudojami tik religiniams poreikiams tenkinti".

1988.02.20

1988 m. birželio 14 d. daugelyje Lietuvos bažnyčių tikintieji meldėsi, prisimindami 1941 m. birželio 14 d. pirmuosius masinius nekaltų žmonių trėmimus, žiaurų jų nuosprendį — pasmerkimą baisioms kančioms, galiausiai šalčiui ir bado mirčiai. Nuo birželio 14 d. tikintieji parapijose grupelėmis organizavosi melstis už mirusius tremtinius, birželio 19 d., sekmadienį, jų atminimui buvo sugiedota „Viešpaties Angelas", „Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė", tautos himnas „Lietuva, Tėvyne mūsų" bei kitos religinės ir tautinės giesmės; uolesni kunigai pasakė tai progai skirtus pamokslus.

(Bus daugiau)

Nors vadai kelia taures už draugystę ir reformas — kairėje Kinijos premjeras Li Peng ir Sovietų Sąjungos prez. Michailas Gorbačiovas Beijinge, Cambodijos reikalu nesusitarta, kad sovietai neberemtų ten savo partizanų. Kai Gorbačiovas išvažiavo iš Kinijos, tai jų vadai atsisakė patenkinti studentų reikalavimus ir paskelbė išimties stovį krašte ir įsakė kariuomenei numalšinti studentų vadovaujamas demonstracijas, kurios apėmė visą kraštą. Vidury — vertėjas.

Tuoj pat skambinkime savo kongresmenams

Washingtonas. — Kai Lietuva paskelbė suvereniteto bei nepriklausomybės deklaraciją, tai kongresmenai Dennis Hertel ir Don Ritter tuoj pradėjo stiprią akciją už tai, kad Amerikos vyriausybė keltų Baltijos valstybių nepriklausomybės klausimą diplomatiniu keliu.

Jie taip pat parašė raštą prezidentui Bushui, kad jis lieptų Valstybės sekretoriui James Baker III peržiūrėti Baltijos respublikų politiką ir ją perkelti į regioninių reikalų statusą, kuriems reikalaujama nepriklausomybės. Tokiais kraštais yra Afganistanas, Nikaragva, Angola ir dar kiti kraštai patekę į komunistų rankas.

Laikas dabar veikti

Kongresmenai mano, kad dabar yra pats geriausias laikas veikti, kai pačios Baltijos respublikos skelbia pasauliui savo laisvės deklaracijas. Todėl šie kongresmenai renka parašus iš kitų kongresmenų, kad jie pasirašytų raštą prezidentui, prašydami JAV prezidentą iškelti Baltijos respublikų nepriklausomybės reikalą pasaulio tautų forume, o ypač pačiam Sovietų Sąjungos vadui M. Gorbačiovui, kad jis atstatytų tų kraštų nepriklausomybę, kurią neteisėtai jo pirmtakūnai pagrobė.

Skambinkime visi

Jungtinis Baltijos komitetas, pradėjęs šią akciją, ragina visus lietuvius iš visur tuoj pat skaminti savo valstijų kongresmenams ir prašyti, kad jie pasirašytų ir pritartų kongresmenų Dennis Hertel ir Don Ritter pradėtai akcijai. O daugiau informacijų tuo reikalu suteiks abiejų kongresmenų įstaigos tik reikia joms paskambinti — kongresmeno Hertel įstaigoje susisiekti su Greg Hawkins šiuo telefonu 1—202—225-6267, o kongresmeno Ritter įstaigoje susiriškime su Philip Smith šiuo telefonu 1—202—225-6411.

Tačiau, svarbiausia, tuoj pat susiraskime savo kongresmenų telefonus ir paranginkime juos, kad pareikalautų prez. Busha aiškiai pasisakyti už Baltijos respublikoms nepriklausomybės grąžinimą.

Paminklas Sukilėlių kalnelyje

Šiauliai. — Visuomenė plačiai paminėjo 1863 m. sukilimo 125-ąsias metines. Sukilėlių kalnelyje buvo iš 59 Kauno gubernijoje nubaustų mirtimi sukilėlių vienuolika sušaudyta ar pakarta, tik vėliau ši vieta buvo pavadinta Sukilėlių kalneliu. Šiandien jų pavardės yra iškaltos granitinio obelisko bronzinėse lentose. Nužudyti sukilėliai buvo laidojami kalnelyje, o jų kapai sutrypiami kazokų arkliais, kad palaikų negalėtų slapčia pasiimti nužudytųjų artimieji.

1935 m. čia buvo kaip tik atidengtas paminklas, bet stalinizmo ir stagnacijos metais dingo jo tautinė simbolika ir pagarbos ženklai žuvusiems. Tik Kultūros fondo ir žmonių iniciatyva šis paminklas atgavo turėtą vaizdą. Atidengimo iškilmėse dalyvavo Šiaulių miesto valdžios pareigūnai. Kalbėjo sukilėlių ainis S. Vikutis, dramos teatro rež. G. Padegimas ir Šv. Petro ir Povilo bažnyčios dekanas prel. K. Jakaitis, kuris pašventino paminklą. Kalbėjo ir partijos pirm. V. Volkovas. Iškilmės buvo baigtos Tautos himnu.

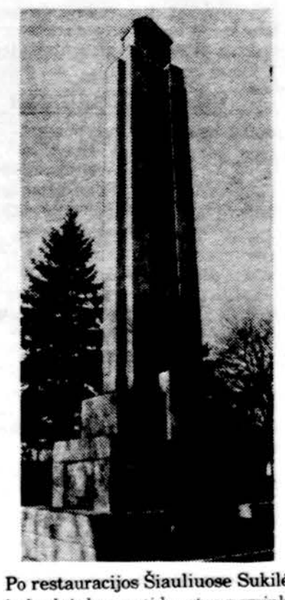

Po restauracijos Šiauliuose Sukilėlių kalnelyje buvo atidengtas paminklas 1863 m. sukilimui paminėti.

Lietuvos komunistų vyriausybė už nepriklausomybę

Amerikiečiai teiraujasi Valstybės departamente, o ką darome mes?

Maskva. — Pasaulio žinių agentūros perdavė vakar savo kraštams žinias iš Lietuvos ir Estijos. Reuteris rašo, jog Lietuvos įstatymų leidėjai deklaravo, kad respublika reikalauja nepriklausomybės. Tačiau deklaracija, kuri buvo priimta 291 balsu prieš 8, dar nepakeičia Lietuvos statuso. Bet parodo pasauliui, jog Lietuvos vyriausybė vieningai sako, kad respublikos prijungimas prie Sovietų Sąjungos 1940 m. yra nelegalus ir kad vienintelė išeitis yra atstatyti jos nepriklausomybę, rašo ir New York Times. Deklaracija buvo patvirtinta ir priimtas konstitucinis papildymas, kad Lietuvai suteikiama veto teisė atmesti Sovietų Sąjungos įstatymus. Pirmą kartą Lietuvos komunistinė vyriausybė pasisakė už Lietuvos nepriklausomybę.

Valstybės departamento žodis

New York Times korespondentė Esther Fein tuoj susisiekė su Valstybės departamentu ir paklausė, kaip dabar Baltijos valstybių nepriklausomybės klausimu laikosi Amerika. Į tai atsakė departamento atstovas Richard Boucher: „Mes labai remiame taikingas žmonių pastangas Baltijos respublikose, kad jie galėtų tvarkyti savo likimą. Tų pastangų galutinis įgyvendinimas priklauso patiems Baltijos žmonėms apspręsti".

AP agentūra praneša, jog Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos atstovas pasakė, kad Lietuvos Aukščiausioji Taryba paskelbė suverenitetą. Tą pačią dieną vyko sesija ir Estijoje. Abi respublikos priėmė įstatymus, kad visi žemės turtai jų teritorijse ir industrija priklauso tik pačioms respublikoms. Estijoje rusai ir kiti turės rublius pakeisti į korus, jų vietinę valiutą. Latvija ruošiasi priimti taip pat panašius įstatymus. Įstatymai įsigalioja 1990 m. Žiniose pažymima, kad Sovietų Sąjunga draudžia turėti respublikoms savo piniginį vienetą.

Šį kartą ne ant popieriaus

New York Times pažymi, kad Arūnas Žebriūnas užsienio korespondentui pasakė, jog „Deklaracija yra mūsų įstatymų leidėjų pareiškimas, kad kova už nepriklausomybę nėra tik ant popieriaus". Jis yra išrinktas deputatu į Liaudies Kongresą. „Tai yra moralinis mūsų vadų įsipareigojimas". Lietuvos žmonės korespondentui pasakojo, kad vyriausybė buvo praradusi žmonių psitikėjimą po to, kai nepasekė Estijos pavyzdžiu. Giedrius Čekuolis, Lietuvos Užsienio ministerijos sekretorius, kaip sako AP agentūra, pranešė, jog Vilniuje debatai tuo klausimu vyko kelias valandas, bet buvo priimti be pataisų. Estija taip pat priėmė įstatymą, kad užsienio kompanijos gali daryti investavimus ir turėti savo nuosavybes.

Ketvirtadienio vakare sugrįžęs iš Kinijos Gorbačiovas ir išlipęs iš lėktuvo prasitarė, kad po Kinijos patyrimų jam teks spręsti ir Baltijos respublikų klausimus. Iki pirmojo Sovietų Sąjungos Liaudies deputatų kongreso Maskvoje beliko tik penkios dienos.

Lietuvos ir Estijos vadovybių nutarimai padaryti vos tik pasibaigus Baltijos respublikų konferencijai Taline, pastebi prancūzų agentūra, kartu iškeldama nepriklausomybės reikalą, kai jėga tos respublikos buvo įjungtas į Sovietų Sąjungą pagal slaptus 1939 m. Stalino-Hitlerio susitarimus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Čekoslovakijoje** rašytojas Vaclav Havel, kurio raštai buvo uždrausti spausdinti ir nuteistas 8 mėnesius kalėti, buvo išleistas iš kalėjimo. Taip pat buvo išleistas ir žmogaus teisių kovotojų vadas Jiri Wolf. Prieš jų kalinimą protestavo vokiečių, vengrų ir lenkų intelektualai. Išleistieji į laisvę vėl pareiškė, kad toliau kovos už demokratijos įvedimą ir už laisvą Čekoslovakiją.

— **PLO vadas** Yasser Arafatas pasakė, kad jis galėtų nominuoti į Palestinos laikinąją vyriausybę asmenis iš okupuotų žemių, jei Izraelis sutiktų pradėti tiesioginius pasitarimus su PLO atstovais. Bet Izraelio vyriausybė, kuri paskelbė sutinkanti su apribotais rinkimais tam tikrai savivaldai, nežada pradėti dialogo su PLO.

— **Britanijos** aerouostai ir visi lėktuvai įspėti imtis labai griežtų saugumo priemonių, kad keleiviai neįsineštų su savim į lėktuvus sprogstamosios medžiagos. Paskutiniu metu ta medžiaga esanti panaši į saldainio ar šokolado plytelę.

Frankfurte Mohammed Ali Hammadi nuteistas visam gyvenimui kalėti už pagrobimą TWA lėktuvo 1985 m. ir už dalyvavimą žmogžudystėje.

— **Latvijos** Liuteronų Bažnyčios sinodas Rygoje nutarė pašalinti visos konsistorijos arkivyskupą Eriks Mesters, kuris buvo palankus Sovietų vyriausybei. Naujuoju paskirtas kun. Karlis Gailitis iš Rygos. Pranešama, kad kun. K. Gailitis priklauso Latvijos tautiniam nepriklausomybės judėjimui. Sinodas pasisakė, kad būtų panaikinti Molotovo-Ribbentropo pasirašytieji aktai ir nubalsavo už visišką Latvijos nepriklausomybę.

— **Baltieji rūmai** sako, jog „Žvaigždžių karo" programa, kurią propagavo buvęs prez. Reaganas, bus atidėta dar dviejų metų terminui. Biudžeto trūkumai laikinai neleidžia pradėti tos programos įgyvendinimo.

— **Washingtone** prezidento Busho administracijoje dar yra 80% neužimtų tarnybų, kadangi prezidentas neskuba patvirtinti siūlomus kandidatus aukštosioms pozicijoms.

— **Etiopijoje** vyriausybės daliniai kovoja prieš sukilusius kitus kariuomenės dalinius, kurie nušovė komunistų vyriausybės Gynybos ministerį ir dabar kontroliuoja krašte antrą didžiausią miestą.

Estijos, Latvijos, Lietuvos liaudies judėjimų, susivienijusių į organizacijas

Eestimaa Rehvarinne, Tautas Fronte, Sąjūdis

Atstovai surengė savitarpio politines konsultacijas, po to pasirašė šį

Susitarimą

Dėl bendrų tikslų ir benradarbiavimo ketinimų

Konsultacijų dalyviai priėjo vieningos nuomonės dėl šių teiginių:

1 straipsnis. Liaudies Judėjimai įsitikinę, kad įgyvendinti neatimamą tautų teisę į apsisprendimą, į istorinio kelio pasirinkimą, į valstybinį suverenitetą įmanoma tik bendromis pastangomis. Bendras Pabaltijo tautų istorinis likimas, valstybinės būties ir humanistinio valdžios požiūro į žmogų pagrindinių principų supratimas jungia susitariančiąsias šalis bendrų tikslų nustatymo ir priemonių jiems pasiekti pasirinkimo vardan. Judėjimai įsitikinę, kad šių principų įgyvendinimas pasitarnaus tolesnei tikrai Tarybų Sąjungos poltinei pertvarkai visų joje gyvenančių tautų labui.

Susitarimą pasirašę judėjimai besąlygiškai pripažįsta:

a) nesikišimo į vienas kito reikalus principą,

b) kiekvienos tautos teisę pasirinkti savo istorinį kelią;

c) kiekvienos tautos teisę savarankiškai nustatyti valdymo formas.

2 straipsnis. Susitariančiosios šalys besąlygiškai smerkia politinius padarinius, kuriuos Latvijos, Lietuvos ir Estijos valstybiniam suverenitetui turėjo Molotovo-Ribbentropo pakto slaptieji protokolai ir vėlesnės akcijos, kurias TSRS įvykdė, pažeisdama tarptautinę ir visiems žmonėms bendrą teisę.

Susitarimo dalyviai yra vieningos nuomonės, kad Latvijos, Lietuvos ir Estijos prijungimas prie TSRS buvo jų aneksijos padarinys ir kaip ir anksčiau neturi pakankamo juridinio pagrindo.

3 straipsnis. Šalys mano, kad dėl jų interesų ir sąlygų bendrumo jų nacionalinės, ekonominės sistemos vystytųsi vaisingiau integracijos keliu. Pabaltijo valstybių ekonomikai ginti šalys laiko tikslingu siekti ne tik sukurti atskiras nacionalines sistemas, bet ir papildomai apsvarstyti:

— Pabaltijo valstybių darbo pasidalijimo plėtojimą, remiantis glaudžia ekonomikos integracija;

— suderintą užsienio politikos ir užsienio prekybos funkcijų vykdymą.

4 straipsnis. Susitariančiosios šalys mano, kad normalių ekonominių santykių atkūrimui ir savitarpio interesų iregracijai būtų naudinga:

— sukurti vieningą Pabaltijo rinką;

— sukurti vieningą Pabaltijo ekonominės savitarpio pagalbos ir kredito sistemą;

— susilaikyti nuo ekonominės konfrontacijos valstybiniu lygiu;

— sukurti vieningą Pabaltijo informacijos sistemą.

5 straipsnis. Susitariančios šalys laiko savo pareiga siekti laipsniško savo teritorijų demilitarizavimo ir yra pasirengusios suteikti viena kitai pagalbą, kad šis tikslas būtų realizuotas.

6 straipsnis. Susitariančiosios dėl bendradarbiavimo šalys ragina tautiečius užsienyje įsijungti į tokį pat bendradarbiavimą mūsų tautų ateities vardan.

7 straipsnis. Ši Pabaltijo bendradarbiavimo, plėtojimo perspektyva nėra prieš ką nors kreipiama, o skelbiama kaip mūsų judėjimo geros valios išraiška. Kiekvieną aktą prieš veiksmus, atitinkančius šias idėjas, mes kvalifikuojame kaip prieštaraujantį mūsų teisei ir laisvei.

Šalys įsipareigoja teikti viena kitai pagalbą savo veikloje, solidariai dalintis sunkumais ir problemomis, remti ir ginti viena kitą.

8 straipsnis. Kad būtų galima plėtoti bendradarbiavimą, keistis patyrimu ir informacija, koordinuoti savo veiklą, šalys paritetiniais pagrindais sudaro Estijos Liaudies Fronto, Latvijos Liaudies Fronto ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio trišalę komisiją.

Estijos Liaudies Fronto valdybos narys
Edgar Savisaar

Latvijos Liaudies Fronto pirmininkas
Dainis Ivans

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo Tarybos pirmininkas
Vytautas Landsbergis

Tallinn, 1989, gegužės 14.

KALENDORIUS

Gegužės 20 d.: Bernardas Sienietis, Alfreda, Aras, Šviedris, Augmantė, Akvilas, Eidvilas, Vygintė.

Gegužės 21 d.: Teoboldas, Valentas, Viktorija, Vaidevutis, Rimtenis.

Gegužės 22 d.: Julija, Rita, Aldona, Milvydas, Eimantas.

Gegužės 23 d.: Dezideriius, Merkurijus, Gertautas, Tautvydė, Milgaudas, Rymantas, Ivona.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:27, leidžiasi 8:07.

Temperatūra šeštadienį 77 l., sekmadienį 72 l., pirmadienį 77 l., antradienį 78 l.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

ATEITININKAI RUOŠIASI MALDININKŲ ŽYGIUI

Lietuvos ateitininkai skelbia dviejų savaičių maldininkų žygį iš Vilniaus į Žemaičių Kalvariją, praneša Lietuvių Informacijos centras. Žygio tikslas: sugrąžinti Lietuvai „kryžių šalies" vardą.

Žygis prasidės birželio 17 d. Jo inicatorius yra ateitininkas dailininkas Vaidotas Žukas. Žygio idėją palaimino kardinolas Sladkevičius. Tikimasi, kad maldininkų tarpe bus ir išeivijos lietuvių.

Žemiau pateikiame ateitininkų kreipimąsi į Lietuvos tikinčiuosius:

„Šių metų birželio 17 d., po rytinių šv. Mišių Vilniaus Arkikatedroje bazilikoje, prasidės Eucharistiniams metams skirtas maldininkų žygis pėsčiomis į Žemaičių Kalvariją. Kelionė truks dvi savaites.

„Žygio kelias eis iš Vilniaus per Kernavę, Musninkus, Gelvonus, Veprius, Šėtą, Paberžę, Krekenavą, Grinkiškes, Šiluvą, Tytuvėnus, Kelmę, Kražius, Varnius, Telšius iki Žemaičių Kalvarijos. Kviečiame ir tikime, kad maldininkai eis susibūrę ir kituose Lietuvos kampeliuose ir įsilies į bendrą srautą vėliau.

„Žygio šūkis — sugrąžinti Lietuvai „Kryžių šalies" vardą. Todėl kreipiamės į minėtų miestelių bei aplinkinių kaimų meistrus ir meistrelius — prašome jų per mėnesį padaryti kryžių, koplytstulpių, koplytėlių. Maldininkų būriui priartėjus, jų padaryti kryžiai ir stogastulpiai bus iškilmingai pastatyti įvairių parapijų pakelėse, šventinami Dievo garbei ir Tėvynės labui.

„Šiame žygyje kviečiame dalyvauti ir kitų jaunimo organizacijų tikinčiuosius, užsienio tautiečius, kurie tuo metu galėtų atvykti į Lietuvą, o taip pat visus, kurie savo kelrode žvaigžde pasirinko Betliejaus šviesiąją žvaigždę".

(LIC)

DVIDEŠIMT PENKI KLAUSIMAI

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Balandžio 28-30 dienomis Marijonų vienuolyno patalpose Chicagoje įvyko paruošiamieji kursai vasaros stovyklos būrelių vadovams, mokytojų padėjėjams ir virtuvės/valgyklos darbininkams. Kursus suruošė Jaunųjų ateitininkų sąjungos centro valdyba, kuriai energingai vadovauja Laima Šalčiuvienė. Kursuose dalyvavo septyniolika. Jų pabaigoje kursantai buvo paprašyti kursus įvertinti, atsakant į dvidešimt penkis klausimus. Gauta šešiolika užpildytų anketų, kurios čia bus susumuotos.

Kaip ir pernai, pati anketa sudaryta iš eilės klausimų ar teiginių. Kaip ir pernai, (žiūr. **Draugas,** 1988.5.21, psl. 2), kursų įvertinimas buvo ypatingai pozityvus. Beveik visi atsakymai buvo didele daguma arba ir visu 100% tokie, kokių idealiai tikimasi. Visi teigė, kad turėjo progos kursuose pasireikšti, kad ką nors vertingo išmoko, kad geriau suprato stovykloje dirbančiųjų pareigas, kad buvo gauta užtektinai informacijos. Visi iki vieno teigė, kad liko patenkinti kursuose dalyvavę, kad draugui sakytų, jog kursai buvo vertingi, kad kursuose atsispindėjo ateitininkų dvasia. Kaip ir pernai, du dalyviai pasisakė, kad kursuose nenorėjo dalyvauti. Arčiau patikrinus pastarųjų atsakymus paaiškėjo, kad jie iš tikro save pažymėjo „ant ribos" — neturėjo aiškios nuomonės. Tuo pačiu abu dalyviai aiškiai pasisakė, kad liko patenkinti kursuose dalyvavę. Kaip ir pernai, arti pusė dalyvių norėjo daugiau pasireikšti. Kita pusė to nenorėjo. Įdomu pastebėti, kad šių metų kursuose sąmoningai bandyta kursantus daugiau įtraukti į stovyklos temos vystymą, tuo pačiu apribojant kursantų apkrovimą taip vadinamu popierizmu. Tos pastangos tik iš dalies pasisekė. Vienintelis didelis skirtumas tarp pernykščių ir šių metų atsakymų lietė darbotvarkės ilgumą. Į klausimą „Ar buvo per ilga darbotvarkė?" pernai 35% atsakė „Taip". Šįmet tas procentas padvigubėjo iki 75% atsakiusiųjų. Nesistebėtina, nes šių metų kursuose buvo pridėtas penktadienio vakaras ir šeštadienio rytas. Tai nereiškia, kad penktadienio darbotvarkė nepatiko (buvo susipažinimas, įvadinis žodis ir vaizdajuostė apie nepasitikėjimo šaltinius), bet tik kad pati programa buvo per ilga.

Kursuose apie vasaros stovyklų tikslą kalbėjo Lilė Gražulienė. Apie ateitininkų principus ir jų įgyvendinimą stovykloje pašnekesius pravedė kun. Ričardas Repšys, Raminta Marchertienė, Laima Šalčiuvienė, Lilė Gražulienė ir Rita Venclovienė. Vasaros stovyklos bendra tema: „Tikslas ir jo įgyvendinimas; atsakomybė ir jos ištesėjimas". Rengėjams reiktų pagalvoti apie patraukles nį šios svarbios temos pavadinimą. Stovyklos vadovybės, padėjėjų ir darbininkų atsakomybę aptarė Rima Polikaitytės ir Marytė Gaižutienė. Apie kliūtis tikslo įgyvendinime, sekant dr. James Dobson vaizdajuostės mintį, kalbėjo Laima Šalčiuvienė. Nors rašančiajam tos vaizdajuostės neteko matyti, bet dr. Dobson yra žinomas kaip tikintis mintytojas, geras psichologas bei uždegantis pedagogas, ir nėra klausimo, kad jo vaizdajuostės parinkimas kursantams buvo prasmingas ir sveikintinas sprendimas.

Kursų įvertinimo anketoje buvo porą klausimų apie kursų programos svarbą ir įdomumą. Kursantai buvo prašomi pasisakyti apie supažindinimą su stovyklos tikslu, būrelių diskusijas stovyklos tikslo įgyvendinimui, pareigų apibūdinimą, stovyklos temų vystymą bei pramatomas kliūtis ir jų nugalėjimą, stovyklos tikslo ir pareigų įgyvendinimą. Kursantų manymu, susipažinimas su stovyklos tikslu buvo svarbiausia, o stovyklos temų vystymas buvo mažiausiai svarbu. Tuo pačiu, stovyklos temų vystymas buvo įdomiausiai pateiktas, o susipažinimas su stovyklos tikslu buvo mažiausiai įdomus.

Prasminga, kad kursų rengėjai sąmoningai stengiasi patirti kursantų nuomonę, prašyti jų sugestijų. Septyni šių metų kursų dalyviai dalyvavo ir praėjusių metų kursuose. Jiems buvo paruošta trumpa anketėlė, prašanti juos palyginti pernykščių ir šių metų kursus. Rengėjų pastangos daugiau įnašo gauti iš pačių kursantų visiems septyniems labai patiko ir jie norėtų daugiau tokio pobūdžio kursų ateityje. Visi buvo patenkinti galėję prisidėti prie stovyklos temos vystymo. Niekas nepasigedo sumažėjusio popierizmo, nors neatsisakė jo gauti po kursų. 86% galvojo, kad rodyta vaizdajuostė buvo naudinga ir davė pozityvų impulsą visiems kursams.

Pernykščių metų kursantų pasiūlymai buvo įtraukti į šių metų kursus. Tai skatina artimumą, pasitikėjimą ir savo svarbos pajautimą.

Šių metų stovyklos vardas bus „Pasakų knyga". Kiekvienai dienai bus parinkta dienos tema pagal „autorius, kurie rašo liaudiškom temom. Atitinkamai bus parinkti būrelių vardai ir pramatyti užsiėmimai. Stovyklos vadovams ši informacija bus išsiuntinėta prieš stovyklą.

Šių metų Jaunųjų ateitininkų sąjungos stovykla vyks liepos 9-23 dienomis Dainavoje. Kaip žinoma, Dainavos stovyklavietė yra Michigano valstijoje, kur ypač stropiai ir griežtai visos stovyklavietės yra prižiūrimos. Kasmet jos yra tikranamos prieš ir per stovyklas. Valdžios reikalavimu, stovyklos vadovai turi išeiti parengiamuosius kursus tvarkos, higienos, priežiūros reikaluose. Ypatingų reikalavimų nei auklėjimo nei doroviniuose reikaluose nestatoma, nors valdžia netoleruotų nusižengimus prieš viešą tvarką ar įstatymus. Ateitininkų stovyklose pabrėžiamas moralinis ir auklėjamasis momentas. Džiugu, kad JAS kursuose, ne tik kad paklūstama valdžios reikalavimams, bet vadovams skiepijama aukštesnės vertybės ir jų praktikavimas savo tarpe ir veikloje su jaunesniaisiais.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ STOVYKLA

Moksleivių ateitininkų stovykla vyks Dainavoje nuo birželio 25 d. iki liepos 9 d. Registracijos lapų galima gauti pas visų kuopų globėjus arba pas Liną Palubinskaitę, 2870 Meadowbrook Rd., Cleveland Hts., OH 44118. Tel. 216—932-3798.

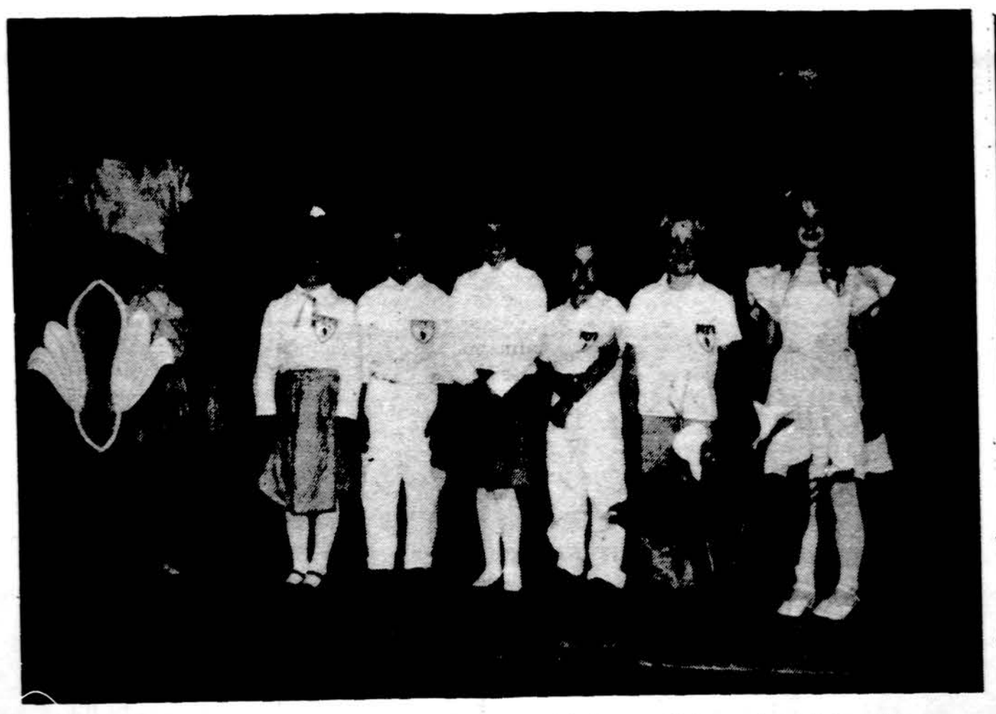

Los Angeles ateitininkų šeimos šventėje D. Kuolienė dalyvius supažindina su jaunučiais ateitininkais kandidatais.

Nuotr. A. Polikaičio

NEUŽMIRŠKIME SAVO NŪDIENIŲ REIKALŲ...

Kun. Viktoras Dabušis, nepakeičiamas entuziastas, idealistas ir drauge realistas, balandžio 29 dienos „Iš ateitininkų gyvenimo" laidoje išdėstė savo mintis apie „nūdienius ateitininkų rūpesčius", ypač ryšium su Ateitininkų sąjūdžio atkūrimu Lietuvoje. Pasidžiaugęs mūsų bendraminčių ryžtu atgaivinti per 49 metus draustą ir persekiotą sąjūdį, kun. Dabušis kviečia „kuo tik galima padėti atsikuriantiems ateitininkams Lietuvoje" ir suorganizuoti delegaciją į Vilniuje įvyksiantį pirmąjį Lietuvos ateitininkų suvažiavimą. Deja, tas suvažiavimas neįvyko per Sekmines, kaip anksčiau skelbta. Mums nežinomos jo atidėjimo priežastys, bet jų turbūt susirinko rimtų. Vis dėl to lieka svarbiausias dabar organizacinis uždavinys — sustiprinti savo pajėgumą daugelyje sričių, kurių viena labai svarbi mūsų veiklai pagyvinti.

Toji sritis — finansinė. Kažkaip sunkiai rieda mūsų Fondo sustiprinimo vežimas. Už pajėgų Ateitininkų fondą Chicagos seime įtikinančiai ir entuziastiškai pasisakė ypač Antanas Masionis ir dr. Vytautas Vygantas. Pagaliau, bendrą Federacijos fondą nutarta steigti Toronto konferencijoje. Ta prasme pakeisti toje konferencijoje ir Federacijos įstatai, suteikiant Federacijos valdybai plačius įgaliojimus Fondo įsteigimo,jo vadovybės sudarymo ir atitinkamo įteisinimo reikalais.

Fondo vadovybės sudarymas kažkaip užsitęsė. Bet ji jau sudaryta, tačiau tiesioginio kreipimosi į Federacijos narius turbūt dar nebuvo. Tiesa, pradžia buvo padaryta prieš porą metų; į kreipimąsi būta ir atoliepių, bet netrukus įsivieš patavo tyla. Tuo tarpu mūsų Federacijos nariai, gyvai veikią bendrinėse organizacijose ir jų fonduose, savo pareigas atlieka pasigėrėtinai. Visuomenė tas jų pastangas stipriai remia. Dėmesyje turiu Lietuvių fondą, Tautos fondą, JAV Lietuviu Bendruomenės specialų vajų, Lietuvių katalikų religinės šalpos vajų. Visi tie fondai verti mūsų visuomenės paramos ir pritarimo, tačiau neturėtume užmiršti ir savo organizacijos.

Mūsų Sendraugių sąjungos valdyba neseniai kreipėsi „Iš ateitininkų gyvenimo" skyriuje į visus ateitininkus sendraugius, prašydama ateiti Lietuvių informacijos centro išlaikymo talkon, apsidedant dviejų darbo valandų atlyginimo sumos parama. Niekas neprieštaraus, kad tai vertingas prašymas, tačiau turėtume atsiminti, kad Lietuvių informacijos centras yra visų Amerikos lietuvių ir jų organizacijų reikalas. Šios įstaigos svarbaus darbo parėmimo klausimu jau yra kreipęsis ir vyskupas Paulius Baltakis. Informacijos centras tarnauja visos tautos gerovei, todėl jo išlaikymu ir stiprinimu visų pirma turėtų rūpintis mūsų veiklos pagrindiniai veiksniai.

Grįždamas prie kun. Dabušio iškeltų „nūdienių rūpesčių", norėčiau pabrėžti mūsų visų, taigi visų ateitininkų reikalą **neužmiršti savo organizacijos Fondo.** Neturime jokios teisės tikėtis ir laukti mūsų mecenatų, kaip prel. Juozas Prunskis, nuolatinės paramos. Jei kiekvienas įsijungsime, kad ir su labai kukliu Fondui įnašu, sudarysime pakankamą atsargą paremti ir kelionę į suvažiavimą Lietuvoje, ir parūpinti savo idėjos draugams reikalingos literatūros bei kitų jų veiklai būtinų priemonių (Jei būsime tikri,kad tokia parama pasieks savo adresatus), ir paremti jaunučių, moksleivių ir studentų stovyklas bei ideologinius kursus, ir mūsų žurnalui „Ateičiai" pagelbėti. Drįstu raginti, nes Fondui šiokį tokį įnašą jau esu padaręs.

Juozas B. Laučka

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILIJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1166;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. 352-4487

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.o.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS
4149 W. 63rd St.
Tel. 735-7709
Šeštadieniais pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Susitarimui: treč., ketv., šešt.
436-5566

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Kankiniai ir herojai —

LAISVĖ BRANGESNĖ UŽ GYVYBĘ

Jau pradedame ruoštis didiesiems genocidinio veiksmo — trėmimų ir didžiosios tautos aukos — herojiškumo minėjimams. Tai buvo seniai, bet daugelis dar prisimena savo išgyvenimais ar netektimi tų artimųjų, kurie laisvę ir teisingumą labiau brangino negu kančias, Sibiro tremtį ir gyvybę.

Kai minimas 1941 metų genocidinis veiksmas ir lietuvių tautos spontaniškas sukilimas prieš bolševikinę okupaciją, prisimenami ir kiti didieji Lietuvos sukilimai — 1831 ir 1836 metų, kur žuvo daugelis geriausių patriotų, nors kartu susidėjusių su lenkais ir gudais. Prie šių sukilimų reikia būtinai pridėti 1905 m. Vilniaus seimą ir pereitų metų Persitvarkymo sąjūdžio įsikūrimą, išsirenkant tarybą ir vykdomąją valdžią.

Tautą, Auguste Compte žodžiais tariant, sudaro ne tik gyvieji, bet ir mirusieji. Taigi ir lietuvių tauta susideda iš gyvųjų, kurie dar tebekovoja už savo laisvę ir teises, ir mirusiųjų, kurie iškentėjo Sibiro tremtį, kurie žuvo ar buvo nužudyti kalėjimuose ir sunkiųjų darbų lageriuose, kurie mirė persekiojimuose ir nuolatiniame grasyme mirtimi.

Daug lietuvių atidavė savo gyvybes kaip partizanai miškuose, gindami savo laisvę sukilime, nors vokiečių kariuomenė jau buvo pasieny. Daugelis žuvo visiškai, atrodo, be prasmės, gindami tik tiltą ar pastatą, kuris vėliau buvo naudingas naujam okupantui. Bet tai įrodė ir įrodo, kad sukilo prieš bolševikinę vergiją ne tik buvę valdžios žmonės, bet ir jaunieji, kurie yra aktyvesni, drąsesni ir nebijo rizikuoti gyvybe, kad ateinančios kartos geriau galėtų gyventi.

Tą patį paliudija ir Lietuvos okupantas. Jis pataikūnų lūpomis skleidžia šmeižtus, gandus ir propagandą, kad ne tauta, o tik keli žmonės šaudė į bėgančių bolševikų nugaras, kaip kartais bolševikinei propagandai tarnaują sako ir šio krašto teismuose. O lietuvių tauta įrodė savo meilę laisvei gyvybių kaina.

*

Sukilimas ir vėlesnės partizanų kovos prieš bolševikus nepakankamai buvo vertinamos ir pačių lietuvių, gyvenančių svetimose žemėse. Jiems atrodo, kad saugumas, nauda, greitas vokiečių atėjimas buvo pakankamos priežastys susilaikyti nuo sukilimo ir daugelio gyvybių paaukojimo ginant laisvę, kuri vėliau tik laikinai buvo pripažinta lietuvių tautai. Juk nacių okupacija buvo žiauri, kaip ir bolševikų, nors okupuotieji nebuvo verčiami prie jų prisiraikyti ideologiniai. Materialiai turėjo dėtis prie karo vedimo. Negalvojama apie sukilusius, kurie jau negalėjo pakęsti prievartavimo ir jau žinojo planą išvežti į nežinomą tremtį Sibire ir ten dalį tautos inteligentijos sunaikinti.

Istoriškai ir dabar atrodo, kad buvo neprasmingi ir ankstyvesnieji sukilimai, kuriuos Lietuva ir Lenkija pralaimėjo prieš Rusijos galybę. Iš tikrųjų tie sukilimai pradėjo prisnūdusią tautą atgaivinti. Tauta pradėjo jausti, kad ji daroma tik Rusijos verge ir išnaudojama iki paskutinio kraujo lašo. Nors po 1863 metų sukilimo daugelis buvo iššudyti, daugelis ištremti į Sibirą, bet likusios kartos jau augo atgimimo šviesoje, jausdamos, kad jos turi tarnauti savo tautai, savo žmonėms, savo aplinkai. Juk ir Basanavičius bei Kudirka atsirado tik po sukilimo, kai jau sąlygos buvo pribrendusios spausdintu žodžiu išeiti ir prakalbėti atgimstančiai tautai, kad ir jos likutis pradėtų jaustis tautos vaikais.

Nė vienas sukilimas neiškėlė didelių herojų, išskyrus gal vieną antrą sukilėlių vadą, bet, anot J. Brazaičio, „1941 Lietuvos sukilimas paryškino iš naujo, kad lietuvių tautos didžiausi herojai buvo nežinomi mažieji žmonės". Tai gerai suprato ir „Sibiro maldaknygės rašytojos — mergaitės, kurios kreipėsi maldose į žuvusius kovotojus, kaip į tautos kankinius, jų atminimą nukėlė į gilausius, religininius pergyvenimus ir apgaubė kankinių ir herojų aureole". Tai jausti būtina visiems, kurie savo tautoje dar prisimena kankinius, mirusius už laisvę ir tėvynę.

*

Kodėl prisimename lietuvių tautos sukilimus, partizanus, kentėtojus ir herojus? Tik dėl to, kad jie nepasidarytų kasdienybe, kasdieniais prisiminimų istoriniais įvykiais, kurie daro įspūdį tik kaip tautos istorijos dalis. Nei tie sukilimai, nei juose žuvę ar dėl jų kentėję, nei partizanai nėra kasdieninių įvykių herojai, bet laisvės, tautos jaunųjų kartų ateities ir dabarties paskatas.

Prošvaistės, kurios dabar atsirado okupuotoje Lietuvoje nėra tokios tikros prošvaistės, kuriomis turėtume tik džiaugtis. Jos yra tokios prošvaistės, dėl kurių turime susirūpinti. Kaip 1905 metų Vilniaus seime iškilusieji ginčai, nesusipratimai ir barniai šiandien mums nėra suprantami, taip nesuprantami nei dabartiniai ginčai ir skirtingi pranešimai. Mes tik turime stebėti, bet neturime palikti užmarštyje savo herojų, atidavusių gyvybes už tautą, laisvę ir ateitį.

Entuziastiškai išeivijoje žiūrėjome į tautinę veiklą dabartyje. Jai aukojome, kad tik tauta geriau save pažintų. Bet prie A. Šapokos 1936 m. išleistos „Lietuvos Istorijos", kad pavergto krašto lietuviai galėtų pažvelgti į praeitį, pridėtas senelio „istoriko" J. Jurginio priedas, kuris, anot vieno kultūrininko, į medaus puodą įmetė deguto šaukštą ir sugadino visą medų. Apie tai bus dar proga pasisakyti. Bet dabar mes turime suprasti, kad, kol Maskva tvarko Lietuvą, ten tikros laisvės nėra ir nebus.

Lietuvos priešas bet kokį tautos sukilimą prieš bolševikinę tvarką ir žmonių išnaudojimą norėtų išnaikinti iš istorijos. Jis nuolat primena komunistines mažumas, kurios jau seniai knisasi po valstybių pamatais, kelia suirutes, maišo žmonių protus ir gyvenimus. Komunistai norėtų panaikinti ir iš gyvenimo istorijos išbraukti lietuvių sukilimą, kad būtų galima minėti niekingas pastangas, diriguojamas iš Maskvos ir įsakomas praeitį dažyti jų spalva. Bet tauta tik iš praeities semiasi stiprybės, anot Lietuvos himno. Ir tų dienų minėjimai neturi būti kasdieniniai.

Pr. Gr.

Jeigu jėga palenkia žmonių sprandą, tai gėris palenkia jų širdis.

F. W. Weber

Tikriausias būdas gerai gyventi ir jaustis laimingam yra būti pačiam geru.

C. Cantu

SVEIKINA PASAULIO LIETUVIAI PASIRYŽĖLIUS

Vytauto Bieliausko, PLB pirmininko sveikinimo žodis Taline

Man šiandien tenka ypatinga privilegija perduoti šiai asamblėjai sveikinimus nuo pasaulio lietuvių bendruomenės, kuri atstovauja lietuviams, gyvenantiems devyniolikoje laisvojo pasaulio kraštų. Atrodo, kad tos laisvės, kuriomis mes su džiaugsmu naudojamės užsieniuose, jau pamažu pradeda atkeliauti į Sovietų Sąjungą ir kad jos ypač yra pastebimos Pabaltijo kraštuose. Per paskutinius metus persitvarkymo judėjimai, kuriems jūs atstovaujate, pažadino laisvės viltis mūsų tėvynėse. Estija, Latvija ir Lietuva, kurios buvo nelegaliai karine jėga okupuotos ir prijungtos prie Sovietų Sąjungos, kentė brutalią priespaudą jau beveik 50 metų, paskutiniu savo istoriniu metu. Stalinizmo režimas sunaikino jūsų ekonominį gyvenimą ir stipriai represavo jūsų politikos, kultūros ir religijos laisves. Žmonės buvo kankinami, žudomi arba tremiami į Sibirą daugelį metų. Geležinis kumštis ir geležimis kaustyti batai tramdė kalbos laisves, sambūrių laisves ir religijos laisves. Tai buvo ir iš dalies dar tebėra bene blogiausia kolonizacija, tebeegzistuojanti gale dvidešimtojo šimtmečio.

Čia mes regime tautas, kurios per du tūkstančius metų turėjo savo kultūrą ir savo kalbą, kurios per šimtmečius turėjo savo garbingą vietą žmonijos istorijoje. Mes regime jas prispaustas svetimos galybės, kuri jų žmones skerdė, kaip gyvulius Arktikos kraštų koncentracijos lageriuose. Kai dabar matome, kad visas pasaulis duoda tiek daug dėmesio gelbėjimui delfinų, ruonių ir paukščių, patekusių naftos katastrofon, tai net šiurpas ima žvelgiant į mūsų žmones, kurie taip ilgai kentėjo stalinizmo katastrofą ir kuriems pasaulis net dalelės to pasigailėjimo jausmo neparodė. Tie baisūs terorizmo dešimtmečiai negali būti taip lengvai pamirštami ir tie gulagai, nors ir mažinami, vis dar nėra visiškai išnaikinti. Ir pagaliau priespaudos jėgos vis dar tebegrūmoja užnugaryje kaip pavojingi šešėliai.

Vis dėlto mūsų horizonte jau yra pradėjusi brėkšti viltis, kuri jau pradeda šalinti priespaudos tamsą. Per paskutinius metus laisvės garsai pradėjo skambėti iš pradžių labai tyliai, kaip šnabždėjmas, bet po to garsiau ir garsiau, kol pagaliau jau stiprūs jungtiniai balsai pradėjo reikalauti laisvės ir žmogaus teisių Pabaltijo kraštuose. Ir šie balsai dabar jau yra girdimi garsiai ir aiškiai visame pasaulyje.

Atrodo, kad įvyko kai kurie labai svarbūs pasikeitimai. Mes pergyvename matomą kalbėjimo laisvę, judėjimo laisvę, religijos laisvę ir spaudos laisvę. Perestroika ir glasnost yra gyvos išraiškos Pabaltijo kraštuose ir žmonės čia pradeda jausti, kad lyg ir jie jau galės nusikratyti priespaudos jungo, kad lyg ir jie jau galės rodyti savo iniciatyvą dirbti, kurti ir pradėti gyventi vėl kaip žmonės. Be abejo, jūs, šių kraštų vadovai, šiandien žvelgiate į savo kraštus ir savo žmones ir matote gana liūdną situaciją. Ekonomijos vis tebėra stagnacijoje, aplinka yra užteršta ir daugumas natūralių resursų piktnaudžiaujami arba sunaikinami. Ir taip Pabaltijo žmonės, atstatę savo tautinius simbolius, dabar jau nori atstatyti savo šalis ir savo gyvenimą. Šiandien jūs susirinkote svarstyti čia žingsnius, reikalingus sistemos reformoje, kurie privestų prie atstatymo Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Mes esame girdėję suverenumo sąvoką, ir dabar turbūt turėsime išsiaiškinti, ką ji tikrai reiškia. Kiek iniciatyvos bus galima naudoti, atstatant savo ekonomiką! Ar galime mes turėti savo ekonominį suverenitetą be politinio suvereniteto? Ar yra galima ekonominė autonomija be politinės nepriklausomybės?

Tiesa, Europoje yra kraštų, kurie dabar turi ekonominį suverenitetą, kai politikoje yra atstovaujami savo kaimynų. Kaip pavyzdžiui Liuksemburgas, Lichtenšteinas, Monako ir t.t. Žinoma, tai yra labai maži kraštai, kurie turi labai draugiškus ir didžiadvasiškus kaimynus. Tie kaimynai, kaip Šveicarija, Belgija ir Prancūzija, turi savo stiprias ekonomijas ir savo demokratijos tradicijas. Jie nepriklauso nuo ekonomijų tų kraštų, kuriuos jie reprezentuoja, ir jie nebijo jų laisvės ir nepriklausomybės siekių. Laisvę mylinčios tautos nebijo laisvės.

Pabaltijo tautos turėjo per šimtmečius kovoti už savo identitetą, savo suverenitetą ir savo nepriklausomą egzistenciją. Mes esame trys mažos tautos, kurios neturi jokios intencijos gąsdinti savo daug didesnių kaimynų ir jiems mūsų bijoti nėra jokio pagrindo. Estija, Latvija ir Lietuva turėjo jau klestinčias ekonomijas savo nepriklausomybės laikais prieš 1940 metų okupaciją. Ir aš tvirtai tikiu, kad jos galės vėl atsinaujinti ir atstatyti savo ekonomijas, jei joms bus duota proga tai padaryti. Atrodo, kad dabartinės reformos, vykstančios Sovietų Sąjungoje, atidaro duris visų savo piliečių ir visų tautybių iniciatyvoms. Tas faktas, kad ši asamblėja šiandien čia įvyksta, yra pasikeitimo ženklas. Faktas, kad aš galiu čia kalbėti, yra ženklas pasikeitimo ir istorinės krypties pakeitimo. Niekas iš mūsų neturi piktų intencijų Sovietų Sąjungai, kuri deda pastangas taip pat atsigaivinti ir atsistatydinti. Estija, Latvija ir Lietuva yra geros, stropios, taiką mylinčios tautos, ir jos bus net geresni kaimynai kiekvieniems kitiems kaimynams, jei joms bus duota galimybė panaudoti savo iniciatyvas ir savo kūrybingumą. Ši asamblėja yra naujas žingsnis Pabaltijo tautų istorijoje. Laisvojo pasaulio lietuviai sveikina jus šia proga. Mes linkime jums produktyvių diskusijų. Mes linkime jums kūrybingų sutarimų ir gero pasisekimo, siekiant savo suverenumo ir nepriklausomybės. Tegyvuoja laisvi kraštai Estija, Latvija ir Lietuva! Dievas jus telaimina.

Americans for Due Process seminare Washington, D.C., balandžio 29 d. Iš kairės: adv. P. Žumbakis, ADP koordinatorė R. Razgaitienė, estų disidentas T. Madisson ir Estų tarybos inf. direktorė Mari-Ann Rikken.

Rimties valandėlei

ŽYDAI PRIE RAUDŲ SIENOS

Pranašystės apie Izraelio pabaigą yra drauge nurodymas į pasaulio pabaigą ir Žmogaus Sūnaus atėjimą. O tai įvyks žmonijos istorijos pabaigoje. Tą rodo ir Kristaus žodžiai: „Dangus ir žemė praeis, o mano žodžiai nepraeis". Tokie rodos pastovūs dalykai, kaip dangus ir žemė, kada nors praeis, reiškia dings dabartinė jų išvaizda, bet Jėzaus žodžiai nesikeis, išsipildys. Tą Kristaus žodžių tikslumą randame evangelijose kitokiame kontakte, pvz. „Greičiau dangus ir žemė pražus, negu iš Įstatymo iškris bent vienas brūkšnelis" (Lk. 16, 17). Reiškia, tai, ką sakau, yra tikresnis dalykas, pastovesnis už patį fizinį pasaulį.

Tarp Kristaus nurodytų ženklų apie artimą Jeruzalės ir žydų tautos galą yra vienas gana paslaptingas ženklas: „Kai tik pamatysite pranašo Danieliaus paskelbtą sunaikinimo pabaisą, stovinčią šventoje vietoje, kas bus Judiejoje, tebėga į kalnus" (Mt.24,15-16). Ką pranašas Danielius šiuo klausimu pranašavo? Jis sako: „Miestą ir šventyklą sugriaus tauta su ateisiančiu vadu; jų galas bus sunaikinimas, ir, karui pasibaigus, bus paskirtasis sunaikinimas. Bet daugeliui patvirtins sandorą viena savaitė, o savaitės viduryje liausis auka ir atnaša, ir bus šventykloje sunaikinimo nuoboda, ir sunaikinimas tęsis iki pilnam įvykimui ir galui" (Dan. 9, 26-27).

Iš istorijos žinoma, kad žydai, nepakeldami romėnų jungo 66 metais sukilo. Susidarė zeliotų (uoliųjų) būriai, kurie, apsiginklavę trumpais kardais ir peiliais, iš pasalų žudė pavienius Romos karius. Tuomet romėnų kariuomenės vadas savo įgulą apgyvendino šalia šventyklos Antonijos tvirtovėje, o šventyklos rajone romėnai pastatė savo dievus ir karines vėliavas su Romos erelio ir imperatoriaus atvaizdais. Tokių stabų atsiradimas šventoje vietoje buvo didžiausias tiek žydų tautos tikėjimo, tiek ir pačios šventyklos išniekinimas — toji sunaikinimo nuoboda arba pabaisa. Galutinis Jeruzalės ir jos šventyklos sunaikinimas, žydų išžudymas, paėmimas į nelaisvę įvyko 70 m. po Kristaus. Taigi krikščionys prisiminė Kristaus įspėjimą ir nurodytą artimos nelaimės galą, turėjo dar laiko pabėgti iš supamos Jeruzalės, pagal kitą Kristaus įspėjimą: „Kai matysite Jeruzalę supamą kariuomenės, žinokite, jog prisiartino jos nuniokojimas. Tuomet, kas Judiejoje, tebėga į kalnus, kas mieste — teišeina iš jo, kas apylinkėse — tenegrįžta. Tai bus bausmės dienos, kad išsipildytų Raštai" (Lk. 21, 20-22). Aiški užuomina į Danieliaus pranašystę.

Iš puikiosios Jeruzalės, žydų tautos pasididžiavimo ir jos šventyklos po 70 metų liko tik griuvėsiai, neliko akmens ant akmens. Iš milžiniškos šventyklos beliko vakarinės sienos dalis, 49 m. ilgio ir 18 su puse m. aukščio. Sienos 24 akmenų eilės yra po žemėmis, o 19 eilių paviršiuje, Tai vadinama „Raudų siena",nes čia žydai iš senų laikų rinkdavosi melstis ir apraudoti savo praeitį. Turkų laikais Raudų siena buvo pripažinta žydų maldos vieta. Kai britai valdė Jeruzalę, šią vietą ėmė savintis ir mahometonai, nes pagal padavimą toje vietoje (prie Raudų sienos) Mahometas buvo sustojęs Jeruzalėje ir toje vietoje pririšęs savo arklį. Ginčą išsprendė mišri komisija, kuri pripažino, kad aikštelė prie Raudų sienos yra mahometonų šventovė, bet neuždrausta ten lankytis ir melstis žydams. Raudų siena tada, kai atsistatė Izraelio valstybė ir Jeruzalės miestas buvo padalintas tarp arabų ir žydų, liko Jordanijos pusėje. Beveik visada, kol tą miesto dalį valdė arabai, žydai už leidimą pasimelsti prie Raudų sienos turėjo mokėti nustatytą mokestį, arba duoti sargybiniams kyšius. Tik dabar, kai Jeruzalė ištisai priklauso Izraeliui, Raudų sienos vietoje pamaldūs žydai be kliūčių renkasi apmąstyti ir apraudoti senos, didingos tautos praeities.

J.V.

SVETIMŠALIŲ LEGIONE

VALIUS KUTKEVIČIUS

8

Dar perplaukėm Kinų jūrą į upę, ir jau Saigonas. Tuo metu jis buvo daugiau negu dviejų milijonų miestas. Čia jau mūsų laukė keli sunkvežimiai ir prancūzų pulkininkas. Mačiau, kaip jaunas karininkas, kuris laive mus visko mokė, aiškino pulkininkui, kad jis gerai moka raštinės ir administracijos darbą. Pulkininkas tik pažiūrėjo į jį ir pasakė: „Tu bijai".

Pats pulkininkas buvo panašus į piratą, nes ant veido turėjo randą, o ant vienos akies didelį juodą lopą. Mums liepė išsirikiuoti po tris, o jis ėjo, ranka atskyrė po 30, 40 vyrų ir liepė sėsti į automobilius. Netruko nė pusvalandžio, kaip visus išskirstė. Iš čia kai kurie keliavo dar tūkstančius kilometrų. Mano draugą lietuvį irgi atskyrė, išsiuntė toli į tikrai kariaujantį dalinį.

Aš atsidūriau už miesto, 40 kuopoj. Joje radau du lietuvius, bet jie jau turėjo greit užbaigti savo dvejus metus. Čia jų uždavinys buvo lydėti kariuomenės ir civilių automobilių kolonas. Pavojingas darbas, nes komunistai užminuodavo kelius, o kai kolona sustodavo, jie pradėdavo šaudyti. Labai dažnai sudegindavo masinas, ir atėjusi pagalba jau nieko nerasdavo. Be tų lietuvių, dar buvo vienas latvis ir vienas estas. Jie save vadindavo Baltika. Vienas iš lietuvių jau turėjo karo kryžių. Kai išsikalbėjom, jis man sako: „Nenoriu matyti daugiau sugriuvusios Europos ir nenoriu, išėjęs iš legiono, ieškoti darbo". Supratau, kad jis čia norėtų dar ilgiau būti. Jis ir merginas, kurios nemokėjo prancūzų kalbos, mokydavo lietuviškai.

Dieną prieš mūsų atvykimą, komunistai sudaužė kuopos virtuvę, o tą naktį, kai atvykom, buvo toks šaudymas, kad nebuvo galima ir miegoti. Atėjo puskarininkis ir pasakė, kad jam reikia šešių savanorių. Trys atsirado, o kitus tris pasiėmė ir išėjo į žvalgybą. Kitą dieną sužinojau, kad du iš žvalgybos negrįžo. Dieną vėl ramu.

Kitą rytą atsiuntė dar grupę kareivių ir liepė eiti į džiungles, sulaikyti visus, kurie neturi tinkamų dokumentų. Jei kurie bėgtų, tai šauti. Išėjome. Niekur nieko neradom, o kitoms dienom jų čia pilna. Pagaliau vienas vokietis pagavo neaiškų tipą. Tas išsitraukė daug pinigų ir prašė, kad paleistų. Vokietis neėmė pinigų, bet jį paleido. Gerai, kad neėmė pinigų, nes vėliau turėjo pasiaiškinti, kam paleido. Kiti jį vadino kvailiu, kad pinigų neėmė.

Po savaitės mus apie 20 perkėlė į kitą kuopą už 10 kilometrų. Tai buvo 16-toji inžinerijos pionierių kuopa. Čia nuo antrojo karo buvo visokių mašinų, kranų ir traktorių. Tame daliny radau du lietuvius, o su manim atėjo dar vienas, tai vienu laiku buvome net keturi lietuviai. Tik gaila, kad du iš jų baigė savo laiką ir turėjo grįžti į Afriką.

Aš čia išsilaikiau šoferio egzaminus ir buvau dvejus metus sunkvežimio šoferis. Greit pradėjau atskirti ir žmones. Vietnamiečiai buvo tokie, kur ėjo su prancūzais, o kiti tai vietminh. Jie ėjo su komunistais. Tų buvo daug. Juos apmokydavo džiunglėse, ir reikia pasakyti, kad jie buvo geriausi pėstininkai visam pasauly. Lengvai apsirengę, basi ir su sauja ryžių gali gyventi visą dieną. Fanatikai ir nebijo mirti. Ginklus gaudavo iš Kinijos, pasidarydavo patys arba už auksą pirkdavo iš anglų. Aplink Saigoną džiunglės ir ryžių laukai, apsemti vandens.

Gerokai laiko praėjo, kol legionas suprato, kas yra. Gali dairytis kiek nori, vandeny nieko nematyti, bet kai tik nusisuki, tai ir vėl šaudo. Mat partizanai turi su savim mažą kiaurą bambuko lazdelę ir, kai būna pavojus, atsigula į vandenį, o per tą lazdelę kvėpuoja kaip ančiukai.

Didesni mūšiai pastoviai ėjo Tonkino provincijoje, prie Kinijos ir per vidurį Indokinijos, o komunistų susisiekimo linija ėjo iki Saigono ir vadinosi Hochiminh keliu. Džiunglių aikštelėse jie prikaldavo aštrių bambuko lazdelių, kad negalėtų parašiutininkai nusileisti. Nusileisti ant tų lazdelių tai tas pats, kaip užlipti ant peilio.

Saigone vakarais girdėtis mušant būgną, tai buvo užmiesčio komunistams telefonas. Jeigu mieste nemato kareivių, tai reiškia, kad kareiviai išėjo jų ieškoti. Tuomet jie drąsiai ateina į miestą, terorizuoja žmones, padega namus ir vėl dingsta. Dar jie griebdavo ir žmones, tokius, kaip inžinierius, daktarus, iš ligoninių gailestingas seseris. Nusigabendavo į džiungles gydyti jų žmones. Čia nieku nebuvo galima pasitikėti. Mieste buvo apskrities viršininkas. Jis turėjo vietinį tarną, kuris miegantį viršininką nudūrė ir pabėgo.

Mane siųsdavo į Saigono uostą vežti visokias prekes iš laivų į sandėlius, o kartais ir toliau. Ateidavo ir iš Amerikos daug tiltų dalių. Po darbo sugrįždavau į kareivines ir vietoje poilsio dažniausiai turėdavau eiti sargybon arba su kitais žvalgybon. Dažnai net nežinojau, kas yra miegas. Be to, šlapias karštis ir milijonai uodų labai kankino.

(Bus daugiau)

HORIZONTAI

J. AISTIS MARYLANDO UNIVERSITETE

Neseniai „Ateities" leidykla Chicagoje išleido poeto Jono Aisčio „Raštų" pirmą tomą. Kadangi poetas ilgesnį laiką Washingtone gyveno, dirbo JAV Kongreso bibliotekoje ir sostinės priemiesčio kapinėse palaidotas, todėl LB Washingtono apylinkės valdyba, ypač jos narė Genė Vasaitienė, ėmėsi iniciatyvos su J. Aisčio „Raštų" pirmuoju tomu supažindinti Washingtono ir apylinkės lietuvius. Juoba, kad čia pat gyvena poeto našlė Aldona Aistienė ir sūnus Margeris su žmona.

„Raštų" I tomo pristatymas įvyko sekmadienio, gegužės 7 d. popietę Marylando universiteto Suaugusių švietimo centre, susirinkus netoli šimto poezijos mylėtojų ir 1973.VI.13 Washingtone mirusio J. Aisčio gerbėjų.

G. Vasaitienei popietę atidarius, apie J. Aistį ir jo poeziją ilgesnį žodį tarė rašytojas Antanas Vaičiulaitis, kuris drauge su poetu Alfonsu Nyka-Niliūnu suredagavo šį tomą ir redaguoja kitus. Pasak A. Vaičiulaičio, šios dienos akimis žiūrint J. Aisčio poezija turi savo istoriją ir pati yra tapusi istorija. Ieškant jo istorijos pradžios, prelegentas sugrįžo į nepriklausomos Lietuvos laikotarpį ir tą laikotarpį aptarė, cituodamas dviejų šių dienų žinomų komunistų žodžius: „Buvo daug padaryta plėtojant švietimą, mokslą, kultūrą. Gražių laimėjimų pasiekė lietuvių literatūra, teatras, dailė, architektūra. Mus įkvėpė tautinis atgimimas — tai Basanavičiaus, Kudirkos ir kitų žmonių darbai... Mus įkvepia antras didysis stebuklas — mūsų kalbos, mūsų literatūros sužydėjimas per du nepriklausomos Lietuvos respublikos dešimtmečius. Mūsų valdžios mums buvo kalama į galvą, kad anų laikų valdžia engusi liaudį. Tačiau mus stebina anų laikų valdžios rūpestis švietimu, kultūra, jos žavingas nesikišimas į literatūros plėtotę..."

Toliau A. Vaičiulaitis taip kalbėjo: „Kai mes pažvelgiam į tą nepriklausomybės laikotarpio literatūrą, tai tiesiog reikia stebėtis — 1918 — Nepriklausomybės paskelbimo metais pasirodė didelis klasikinis lietuvių literatūros veikalas — Vaižganto ‚Pragiedruliai'. Tame tarpe turim beveik keturias rašytojų generacijas: Maironio, Krėvės, paskui Putino, paskui pačios jauniausios kartos. Įdomu ir tai, kad paskutiniais nepriklausomybės metais jau ėmė reikštis ir naujausioji generacija: Mačernis, Bradūnas, Nyka-Niliūnas, Nagys ir kiti. Apie 1928-29 metus jau vienas po kito savo leidinius pradėjo skelbti to meto naujausi rašytojai: Miškinis, Boruta, Grušas, Nėris ir kiti. Tai buvo šiokia tokia literatūrinė spūstis ir staiga pro tą visą tankumyną pasigirdo naujas, nepaprastas poetinis balsas..."

Tai ir buvo Jono Kossu Aleksandravičiaus balsas, kurio pirmoji poezijos knyga pasirodė 1932 m. Pasak. A. Vaičiulaičio, „kai pasirodė jo pirmas poezijos rinkinys, tai tuojau buvo matyti ir jo poezijos visuma. Jos tonas buvo elegiškas, dažnai graudus ir liūdnas. Drauge tie eilėraščiai buvo įdomūs savo neregėtais žvelgimais į gamtą, į istoriją, į pasaulinę kultūrą. Daug kam atrodė, kad ta poezija, būdama tokia tikra, asmeniška, artima, kartu buvo ir pesimistiška. Tačiau pačiam poetui ne visai taip atrodė..."

Čia A. Vaičiulaitis panagrinėjo įvairias J. Aisčio lyrikos plonybes ir pabaigoje pacitavo vieno iš didžiųjų dabartinės Lietuvos literato laiško ištrauką, kuriame išryškinama, kaip poetas J. Aistis yra gerbiamas dabarties atgimstančioje Lietuvoje:

„Lapkričio 6 d. buvau Aisčio tėviškėje. Prie kelio pastatytas didžiulis gal septynių metrų koplytstulpis su išdrožtais žodžiais — laukas, kelias. Kitoje pusėje išraižytas jo buvusios sodybos planas. Ąžuolo smaigalys įvarytas į žemę, o drūtgalys eina į viršų. Didingas įspūdis. Stovi prie kelio į Alytų, kur didelis judėjimas. Sodybos vietoje už 300 metrų pastatytas tradicinis lietuviškas kryžius. Jį pašventino Rumšiškių klebonas, buvo labai daug žmonių, nors diena pasitaikė ypatingai žvarbi. Tai buvo tikrai triumfališkas poeto grįžimas į savo tautą, intymus grįžimas be oficialių palaimų..."

ATSISTOJA Į KLASIKŲ RIKIUOTĘ

Po A. Vaičiulaičio kalbėjusi poeto našlė Aldona Aistienė papasakojo jos mirusio vyro raštų išleidimo istoriją, kuri seniau buvo lietuvių spaudoje skelbta, tačiau dabar jau daugelio gal užmiršta. Būtent, maždaug prieš 18 m. mūsų literatūriniam gyvenime įvyko kažkas negirdėto. 1971 m. mirusi dr. K. Rudaitytė testamentu paliko nemažą sumą pinigų geriausiam jos mirties metais lietuvių rašytojui premijuoti. Testamento vykdytojas Lietuvių Fondas paprašė Rašytojų draugiją sudaryti komisiją premijai paskirti. 1973 m. pabaigoje komisija nutarė, kad 1971 — dr. Rudaitytės mirties metais — geriausias rašytojas buvo J. Aistis. Kadangi Aistis tuo metu jau buvo miręs, premija paskirta jo raštams išleisti.

A. Aistienė, padėkojusi redaktoriams A. Vaičiulaičiui ir Nykai Niliūnui, kuris su žmona sutiktuvių popietėje taip pat dalyvavo, ir palinkėjusi jiems redagavimo darbą išvežti iki galo, padėkojusi raštus leidžiančiam „Ateities" literatūros fondui, mecenatei ir sutiktuvių organizatoriams, priminė, kad kai kurie pirmo tomo egzemplioriai jau pasiekė Lietuvą ir paskaitė ištraukas dviejų iš ten gautų laiškų.

Literatūros kritikas Vytautas Kubilius rašo: „Per Velykas atėjo poezijos knyga. Koks puikus leidinys, ypač Nykos Niliūno straipsnis. Taiklūs Vaičiulaičio komentarai, graži spauda. Duok Dieve, kad visi tomai būtų taip paruošti. Jonas Aistis pelnytai atsistoja į mūsų literatūros klasikų rikiuotę..."

Tuo tarpu Maironio muziejaus Kaune darbuotoja rašo: „Tai puikiai išleistas ir išsamus leidinys. Pribloškia savo gilumu ir nuoseklia esmine analize Niliūno straipsnis..."

J. Aisčio lyrikos padeklamavo jo krikšto dukra Joana Vaičiulaitytė-Slavikienė ir Arūnas Pemkus. Aisčio „Lopšinę" šį kartą paskaitė prieš 52 metus Lietuvos gimnazijų konkurse ji deklamavusi ir I vietą laimėjusi Joana Abramikaitė-Vaičiulaitienė. Koncertinę dalį atliko malonaus balso sopranas Rūta Pakštaitė, sekmadieniais giedanti prieš Baltuosius rūmus esančioje bažnyčioje, kur į pamaldas atvyksta ir prezidentas Bushas.

Sutiktuvių popietė užbaigta Lietuvių Foto archyvo pagaminto filmo apie Joną Aistį parodymu. Filme, kurį žadama perredaguoti, matėme poetą savo namuose, ne vienu atveju poeziją skaitantį, matėme sode, darbovietėje, net ir Chicagoje vaikštantį po Jaunimo centrą ir apžiūrintį Žuvusiems už laisvę paminklą.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

JUOKTIS YRA SVEIKA

Taip sako mūsų sena patarlė, tai jos ir laikomės. Juk net ir rimti žmonės kartais nusišypso. Sekdami tą liaudies išmintį, Los Angeles skautija pasikvietė akt. Vitalį Žukauską į savo rengiamą juokvakarį, kad susirinkę nusibrauktume juoko ašarą, o rimtesni bent nusišypsotume.

O juoktis teko net dvi dienas. Šeštadienio vakare, gegužės 6 dieną, iškilmingai susirinkome arch. Rimo ir Rūtos pilyje. Matote, mes čia turim dvi pilis, Mulokų ir dr. Zigmo Brinkio, kur netrukus subėgsime į naujo, šiaip taip pagaliau išspausto „Lietuvio Žurnalisto" sutikimą. Šį kartą gėrėjomės Mulokų pilaite, kurios, sakoma, pavydi visi arabų turčiai.

Į vakaronę sugužėjo didžiulis būrys skautiškai nusiteikusių svečių, energingai pasiruošusių padėti Lietuvoje atsikūrusiai skautijai. O ten gi visko reikia — palapinių, uniformų, vėliavų. Vaišinomės vynu, džiaugėmės sesių paruošta vakariene, bet daugiausia laukėme šmaikštaus Vitalio Žukausko žodžio.

Neapsivylėme, Įdomiai ir skoningai buvo parinkti juokeliai, pasijuokiant ir iš ydų, ir iš gerų, tik kartais nepavykusių norų, iš žmogaus siekiamos didybės ir jos vis dar nepasiektų apmąstymų.

Apsilankė ir daug rimtų svečių, — žodį tarė Skautybės fondo, gyvuojančio jau 14 metų, pirmininkas vs. Česlovs Kiliulis iš rytų pakrantės, ir vietos veikėjas v.s. Vaclovas Sviderskas, pasidžiaugdami mūsų entuziazmu ir aukomis.

Sekmadienį po pamaldų viskas vyko jau kiek rimčiau. Scenoje prie mikrofono stovintis Vitalis irgi atrodė kažkaip tolimesnis, negu visai šalia publikos vakarykštėje pilaitėje. Be to, čia programa irgi buvo rimtesnė. Solistė Birutė Vizgirdienė, palydint muz. Aloyzui Jurgučiui, padainavo kelias nuotaikingas dainas. Antrą kartą pasirodęs Vitalis Žukauskas vėl linksmino, šį kartą gal bereikalingai parinkęs kelis kiek ištęstus pasakojimus. Jo trumpieji škicai, visų nuomone, buvo daug įdomesni.

Sekė lauktoji paslaptis: su soliste Birute Vizgirdiene pasirodysiąs čia niekad negirdėtas solistas! Kiek būta spėliojimų! Tikrai buvo staigmena. Scenon įžengė visų gerai pažįstamas Liudas Reivydas, solistės Birutės tėvas! Smagu buvo girdėti juodu taip gražiai ir sutartinai duetuojant, kartais kviečiant prisidėti ir visą salę. Nieko nuostabaus — L. Reivydui, kadaise buvusiam vargoninkui, buvo nesvetima nei muzika, nei daina, o ir balsas pasirodė esąs puikus. Visi džiaugėmės tokiais šiltais tėvo ir dukters duetais. Pabaigai visi pagarbiai traukėme „Lietuva brangi", o akyse, manau, nevienam stovėjo minios lietuvių, tą giesmę giedojusių Vilniaus Pilies ir Katedros pašonėje, kai Lietuvos himnas dar tebuvo uždraustas.

Paminėtina ir savotiška loteri-

(Nukelta į 6 psl.)

ŽYGIO PER ATLANTĄ VADOVO I. MINIOTO ŽODŽIAI

Gegužės 13 d,. buriuotojams išplaukiant iš Klaipėdos Atlanto link, žygio vadovas Ignas Miniotas per Vilniaus radiją pareiškė: „Pagaliau patys didžiausi sunkumai, kaip ir tikėjomės krante, įveikti. Mes esam pasiryžę tuoj pat išplaukti... Mes suprantam, kad mums tenka nepaprastai didelė atsakomybė už šio žygio rezultatus, kurio laukia visa Lietuva. Lietuvai jau atsibodo gražios kalbos, visi pažadai. Mes suprantam, kad Lietuva jau pabudo iš priverstinio ilgo žiemos miego ir žengia savo keliu. Šis žygis bus vienas iš tų, kurie parodys, kad lietuviai moka ne tik šnekėti, bet ir dirbti. Mes plaukiame, kad anoje pusėje pasakytumėm, kad Lietuva gyva. Lietuva eina savo keliu..."

Los Angeles LB tautinio jaunimo ansamblio „Spindulys" studentų grupės šokėjos šoka blezdingėlę.

INTERNATIONAL INDUSTRIES

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

GREIČIAUSIAS IR PATIKIMIAUSIAS BŪDAS
NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS
LIETUVOJE

Jūsų artimieji tikrai apsidžiaugs gavę kvietimą atvykti į užsienio valiutos parduotuvę Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje ir, jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipirkti; ar atsiimti naują Volgą ar Žigulį.

Kreipkitės — atsiųsime kainoraščius bei platesnę informaciją apie šį išimtinį patarnavimą.

NAUJAS PATARNAVIMAS
NORINTIEMS PASVEIKINTI
SAVO GIMINES AR DRAUGUS
LIETUVOJE

Žaibas

ŽAIBO greitumu jūsų artimieji bus pasveikinti vardinių, jubiliejų, sukaktuvių, vestuvių, ar bet kokia kita proga. Sveikinimai pristatomi į namus.

Kreipkitės — atsakysime į visus jūsų klausimus.

ŽAIBAS
10401 Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas; (312) 430-8090

GT INTERNATIONAL

G. T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti 1989 metais

1989 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

8901 Maskva 1 nkt., Vilnius 10 nkt., Viena 1 nkt., gegužės 12-25 d.
Iš Čikagos: $2,267.00 Iš New Yorko: 2,157.00

8902 Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 3 nkt., birželio 15-30 d.
Iš Čikagos; $2,496.00 Iš New Yorko: $2,386.00

8903 Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., birželio 16-28 d.
Iš Čikagos: $2,296.00 Iš New Yorko: $2,186.00

8904 Maskva 1 nkt., [illegible] nkt., Viena 3 nkt., liepos 13-28 d.
Iš Čikagos: $2,[illegible] Iš New Yorko: $2,386.00

ĮSPARDUOTA

8905 Maskva 1 nkt., Vilnius 7 nkt., Kaunas 3 nkt., Helsinkis 1 nkt., liepos 14-27 d.
Iš Čikagos: $2,366.00 Iš New Yorko: $2,256.00

8906 Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 3 nkt., rugpjūčio 10-25 d.
Iš Čikagos: $2,496.00 Iš New Yorko; $2,386.00

8907 Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 1 nkt., rugpjūčio 11-24 d.
Iš Čikagos: $2,366.00 Iš New Yorko: $2,256.00

8908 Maskva 1 nkt., VILNIUS 15 NAKTŲ, Viena 1 nkt., rugsėjo 14-spalio 2 d.
Iš Čikagos: $2,648.00 Iš New Yorko: $2,538.00

MALONIAI PATENKINSIME PAVIENIŲ (be grupės) KELIAUTOJŲ PAGEIDAVIMUS TRUMPESNIAM ARBA ILGESNIAM LAIKUI LIETUVOJE. BE PASKELBTŲ GRUPIŲ YRA KELETAS SPECIALIZUOTŲ GRUPIŲ, KURIOSE GALI BŪTI VIENA, KITA PAPILDOMA VIETA. G. T. INTERNATIONAL TVARKO VISUS KELIONIŲ REIKALUS. TURIZMO AR BIZNIO KELIONĖM KREIPKITĖS Į MUS.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, IL 60465
TELEF.: (312) 430-7272

BALTIC TOURS

LIETUVA, RUSIJA, ŠVEDIJA IR SUOMIJA — 18 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Stokholme, 1 Helsinkyje. Kelionė laivu Baltijos jūra naktį iš Stokholmo į Helsinkį.
Kelionė Nr. 627 birželio 27-liepos 13 $2,949 iš Bostono ir Niujorko
$3,132 iš Čikagos

LIEPA

LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje,2 Zuriche.
Kelionė Nr. 713 liepos 13-27 $2,269 iš Bostono ir Niujorko
$2,452 iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 717 liepos 17-31 $2,459 iš Bostono ir Niujorko
$2,642 iš Čikagos

RUGPJŪTIS

LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Zuriche
Kelionė nr. 803 rugpjūčio 3-17 $2,299 iš Bostono ir Niujorko
$2,482 iš Čikagos

LIETUVA, AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 810 rugpjūčio 10-24 $2,399 iš Bostono ir Niujorko
$2,582 iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.
Kelionė nr. 814 rugpjūčio 14-28 $2,459 iš Bostono ir Niujorko
$2,642 iš Čikagos

RUGSĖJIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 914 rugsėjo 14-27 $2,209 iš Bostono ir Niujorko
$2,392 iš Čikagos

LIETUVA — 10 d.: 7 dienos Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje.
Kelionė Nr. 944 rugsėjo 14-23 $1,799 iš Bostono ir Niujorko
$1,982 iš Čikagos

SPALIS

LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 105 spalio 5-19 $2,159 iš Bostono ir Niujorko
$2,342 iš Čikagos

LAPKRITIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 102 lapkričio 2-15 $1,699 iš Bostono ir Niujorko
$1,882 iš Čikagos

GRUODIS

LIETUVA IR BELGIJA Naujų Metų kelionė, 14 dienų: 9 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje, 2 Briuselyje
Kelionė Nr. 129 gruodžio 29-sausio 11 $1,599 iš Bostono ir Niujorko
$1,782 iš Čikagos

BALTIC TOURS & ORBIS
PARODO VISĄ LIETUVOS IR LENKIJOS GROŽĮ

16 d. kelionė: 6 d. Lietuvoje
7 naktys Vilniuje, 4 Varšuvoje, 2 Krokuvoje, 1 Zuriche.
Kelionė Nr. 616 birželio 16-liepos 1 $2,159 iš Bostono ir Niujorko
$2,342 iš Čikagos
Kelionė Nr. 714 liepos 14-29 $2,159 iš Bostono ir Niujorko
$2,342 iš Čikagos
Kelionė Nr. 811 rugpjūčio 25-rugsėjo 9 $2,159 iš Bostono ir Niujorko
$2,342 iš Čikagos

Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pernakvojimu kiekvienai grupei!

Baltic Tours patarnauja sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagei pas jus.

Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradedame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminaičiams Lietuvoje.

Platesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreiptis:
BALTIC TOURS
Suite 4
77 OAK STREET
NEWTON, MA 02164
Tel. 617-965-8080

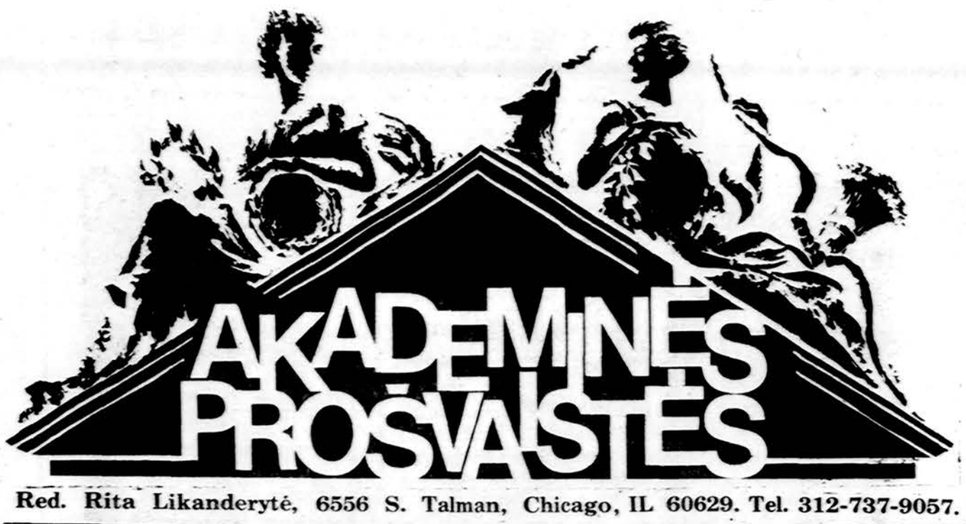

Red. Rita Likanderytė, 6556 S. Talman, Chicago, IL 60629. Tel. 312-737-9057.

LIETUVA — ŠIANDIEN IR RYTOJ

GAILĖ EIDUKAITĖ

Š.m. balandžio 14-16 dd. įvyko JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos III politinis seminaras Washington, D.C. Grupė jaunimo išvykome iš Chicagos ketvirtadienį išnuomotais automobiliais. Atsiradome Washingtone penktadienio rytą, tad nespėjome dalyvauti tos dienos rytinėje programoje. Po registracijos ir valdybos pasveikinimo, seminaro programa prasidėjo tema „Pasikeitimai Pabaltijy ir Ukrainoje: Jaunimo atstovų reakcijos". Diskusijose dalyvavo Katherine Chumachenko, buvusi vicedirektorė Baltųjų Rūmų „Office of Public Liaison" ir speciali bendradarbė Valstybės departamento „Bureau of Human Rights and Humanitarian Affairs." Taip pat dalyvavo latvių atstovas, Martins Zvaners, Amerikos latvių sąjungos visuomeninių ryšių direktoriaus bendradarbis. Estams atstovavo Michael Tarm, Amerikos estų tautinio komiteto narys. Moderatorė buvo Ginta Palubinskaitė, JBANC „public relations" direktorė.

Po to sekė Astos Banionytės „lobbying workshop" — seminaras per kurį ji nurodė kaip praktiškai prieiti prie valdžios pareigūnų ir kaip juos paveikti. Asta Banionytė yra „Baltic Freedom League" direktorė valdžios reikaluose.

Mūsų grupė atvyko į viešbutį laiku persirengti ir nuvykti į JAV Valstybės departamento įstaigą, kur jos pareigūnai mus informavo. Algis Avižienis, Valstybės departmento užsienio tarnybos pareigūnas, pristatė pagrindinius kalbėtojus. Pirma kalbėjo Paul Gobel, sovietų tautybių reikalų specialus bendradarbis. Jis pristatė dvi populiarias teorijas apie tai, ką įvykiai Pabaltijy nuo 1985 m. iki dabar pranašauja ateičiai: 1. Sovietų Sąjungos imperijos pabaigos pradžia, arba 2. Stalino laikų represijų sugrįžimas. P. Gobel mano, kad nei vienas šių požiūrių nėra tikslus, kadangi tautybių politika Sovietų Sąjungoje ir ypač paties Gorbačiovo politika yra labai komplikuota. Be to, lietuviai ir Sąjūdis teturi tik ribotus išteklius, ir tie apriboja jų galimybes atsiekti nepriklausomybę.

P. Gobel spėja, kad Gorbačiovas įvedė tautybių politiką į sovietų politiką,norėdamas plėsti savo ekonomijos reformą ir glasnost politiką. Dėl to turėjo sumažinti represijas ir nusileisti įvairiems tautybių reikalavimams. Jis suprato, kad partiečiai turi užmegzti geresnius ryšius su gyventojais. P. Gobel pabrėžė, kad Gorbočiovo taktika skiriasi nuo Stalino, nes jis nenaudoja komunistų ideologijos pateisinti savo politiką. Vis vien, nors nepriklausomybės atsiekimas nebėra neįtikimas, bet kelias dar ilgas ir ateitis miglota.

Toliau kalbėjo Ints Silins, pareigūnas reikalams su Sovietų Sąjunga ir tarptautinių ryšių direktorius. Jis pristatė JAV valdžios požiūrį į Lietuvos padėtį. I. Silins pirma kalbėjo apie JAV nepripažinimo politiką ir kaip ji gali būti kliūtis, norint pasinaudoti dabartinėmis palankiomis galimybėmis. Valdžia oficialiai nepripažįsta okupantų pareigūnų, bet kaip JAV valdžia gali praktiškai veikti Pabaltijo situaciją, jei negali su jo pareigūnais dirbti? Yra tokių okupanto pareigūnų, kurie dirba tiems patiems tikslams, kaip ir tautybių judėjimai, pvz. savarankiškumas respublikų ekonomijoje. I. Silins mano, kad būtų galima sužinoti, kurie valdžios pareigūnai yra palankūs tautybių norams ir su jais dirbti. Jis pripažino, kad tai būtų sunku, nes reikia rasti būdą JAV valdžios atstovams tuos pareigūnus pažinti. Čia galėtų pasitarnauti išeivijos lietuviai. Ints Silins kalbėjo, kad išeiviai neturėtų taip greitai nutarti priešintis JAV ryšiams su Pabaltiju, nes tuo prarandamos galimybės turėti įtaką tuose ryšiuose. Pavyzdžiu paminėjo „sister cities" programą. Priešindamasi tiems santykiams, išeivija prarado progą formuoti tų ryšių kokybę, o dabar svetimi, nebūtinai palankūs bei jautrūs mūsų pozicijai, kontroliuoja tų santykių kryptį. Baigdamas, I. Silins iškėlė faktą, kad nepriklausomos Estijos ir Latvijos atstovybės jau išleidžia savo pasus. Nors JAV pareigūnai vistiek turi įsigyti oficialius respublikų valdžios pasus, jie naudojasi ir šiais pasais, parodydami solidarumą pabaltiečiams bei palaikymą nepripažinimo linijos. Patarė, kad jei Lietuvos atstovybė to nedaro, artimoj ateityje turėtų daryti.

Pranešimai valstybės departamento įstaigoje baigėsi Lino Kojelio pranešimu apie užsienio tarnybą. Jis išdalino šia tema knygas ir skatino jaunimą įsijungti į valdžios eilės, tuo praplatinant išeivijos įtaką JAV valdžios politikoje.

Toliau vyko priėmimas seminaro dalyvių Lietuvių Informacijos Centre, o tada buvome laisvi iki sekančio ryto.

Šeštadienį susirinkome viešbučio salėje. Pirmas pokalbis buvo „Lietuva kryžkelėje: Koks bus rytojus?" Moderatorė Rasa Avižienienė supažindino su pagrindiniais kalbėtojais. Viktoras Nakas, Lietuvių Informacijos Centro Washingtono skyriaus vedėjas, apibūdino pagrindinius įvykius Lietuvos laisvinimo procese nuo pirmųjų okupacijos dienų iki dabar. Laiko tekmė buvo suskirstyta į dvi dalis: 1940-1988.VI.3 — disidentų laikotarpis, ir 1988.VI.3 iki dabar, Sąjūdžio ir Laisvės lygos laikotarpis.

Toliau sekė ateities perspektyvų nagrinėjimas. Darius Sužiedėlis, JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas, atstovavo „idealistų" požiūriui apie išeivijos rolę persitvarkymo laikais. Idealistų tikslas yra atsiekti visišką nepriklausomybę. Jo supratimu išeivijos lietuviai, turėdami patyrimo užsienio politikoje, turėtų padėti Lietuvos lietuviams užmegzti ryšius su JAV valdžios pareigūnais, painformuoti apie mūsų nepasisekimus, kad jie galėtų efektyviau pristatyti Lietuvos padėtį. D. Sužiedėlis nemano, kad šiuo metu reiktų siekti Lietuvos priėmimo į Jungtines Tautas, nes ambasadorius neturėtų reikšmingos įtakos, kol Lietuva nėra nepriklausoma.

Tada kalbėjo Rimvydas Glinskis, Manhattano Lietuvių Bendruomenės valdybos narys, atstovaudamas „realistų" požiūrį. Jų požiūris skiriasi tuo, kad veiklos pagrindas yra tai, kas yra praktiškai įmanoma lietuviams Lietuvoje pasiekti šiuo metu. Taigi, jie turi dirbti legaliai, sistemos ribose, nes neturi jėgos atgauti laisvę šiuo metu. Lietuvos lietuvių, ne išeivijos lietuvių, rolė yra nustatyti persitvarkymo ir judėjimų gaires.

Norėdami pagerinti savo padėtį, lietuviai Lietuvoje gali pasekti estų pavyzdžiu. Žinodami kad Gorbačiovas yra reikalingas visų gyventojų paramos, jei nori išvesti Sovietų Sąjungą iš dabartinės ekonomijos padėties, estai disidentai sudarė pagrindą dabartinei veiklai, parodydami, kad sovietų represija tebėra tikrovė. Jie paveikė žmones spausti, kad valdžia išpildytų savo skelbtus pareiškimus. Lietuvos ateitis lemiama liaudies judėjimo, prie kurio disidentai turėtų prisidėti savo kritika bei patarimais veiklai. Sąjūdis yra būdas suvienyti visas pastangas gerinti lietuvių padėčiai Lietuvoje ir, ilgainiui, atsiekti nepriklausomybę.

Išeivijos lietuviai turėtų pagyvinti diplomatinę veiklą, kad Lietuvos statusas būtų pripažintas, taip kaip palestiniečiai tai sėkmingai padarė. R. Glinskis abejoja, ar turėtumėme dalyvauti įvykiuose Lietuvoje, bet stipriai siūlė, kad kas tik gali važiuotų į Lietuvą užmegzti ryšius, kad galėtų padėti, kai bus reikalas.

Sekantis seminaro punktas buvo „Lietuvos gamta: ar galėsime ją išsaugoti?" Šia tema kalbėjo Valdas Adamkus, JAV Gamtosaugos agentūros Didžiųjų ežerų regiono administratorius ir oficialus JAV ryšininkas su Sovietų Sąjunga gamtos apsaugos reikaluose. Ekologija yra labai svarbus ir aktualus klausimas dabartinėje Lietuvoje. Diskutuojant Lietuvos padėtį, reikia žiūrėti į visos Sovietų Sąjungos ekologinę padėtį. Šiuo metu Lietuvoje svarbiausias klausimas yra, ar galima išgelbėti Lietuvos gamtą? V. Adamkus pabrėžė, kad ateitis yra niūri, jei pareigūnai neveiks dabar sustabdyti Lietuvos gamtos teršimą.

Yra priežasčių, kodėl efektinga veikla nėra numatyta. Pirma, Sovietų Sąjungos valdžia nemato gamtoaugos, kaip pirmaeilio rūpesčio. Pirmenybę turi ekonomija. Taigi, viskas pajungta šiam reikalui. Didžiausios kliūtys yra pinigų stoka ir biurokratinis nepajėgumas greitai padaryti svarbius nutarimus. Nepadeda ir atsilikusi technologija vandens ir atmosferos apvalymui bei teršimo reguliavimui.

Ar galima Lietuvos gamtos stovį atstatyti? Kai kas duoda vilties. Pernai buvo leidžiama lietuviams dalyvauti tarptautinėje gamtosaugos konferencijoje. 1988 m. pirmą kartą sovietai leido Lietuvos mokslininkams dirbti su JAV mokslininkais. Š.m. spalio mėn. Lietuvos mokslininkai atvyks į JAV laboratorijas pasimokyti. Durys praviros; yra pradžia.

Paskutinis pokalbis buvo klausimu, ar išeivija turėtų užmegzti ekonominius ryšius su Pabaltiju ir kokie turėtų tie ryšiai būti? Moderatorė buvo Rūta Virkutytė. Pirma kalbėjo Ojars Kalnins, Amerikos latvių sąjungos visuomeninių ryšių direktorius. Jo požiūris ir nuomonės buvo labai panašios į Frank Gaffney, Jr., saugumo politikos centro steigėjo ir direktoriaus buvusio JAV gynybos departamento pareigūno apsiginklavimo ir atominio ginklavimo reikalais. Jie abu pabrėžė, kad yra pavojų, siekiant užmegzti ekonominius ryšius, taigi atsargumas yra patartinas. Yra pavojus, kad sovietai pasinaudos mūsų pagalba savo tikslams, o kartą pardavus technologiją, nebegalima atsiimti. Svarbiausia suprasti, kad Sovietų Sąjungos ekonominė padėtis privertė Gorbačiovą būti palankesniu tautybių norams. Atėmus tą priežastį, ypač JAV biznierių įtakos dėka, Gorbačiovui nebereiktų būti palankiam tautybėms. Dėlto jie pataria, kad išeivijos lietuviai stengtųsi įtakoti JAV biznierių elgesį.

Trečias kalbėtojas buvo Rein E. Vosari, AMEST pirmininkas, Amerikos estų biznierių organizacijos, kuri jau yra pradėjus kooperatyvinę akciją Estijos ekonomijoje. Jis sakė, kad yra įmanoma padėti tautiečiams ekonomijos srity, išvengiant neigiamų politinių poveikių, kuriuos kiti kalbėtojai minėjo. Nors kalbėtojų nuomonės kartais skyrėsi, visi trys sutiko, kad ekonominis savarankiškumas yra svarbiausias siekis nepriklausomybės atgavimo procese. Jei Pabaltijys nepajėgs išsilaikyti tarptautinėje ekonomijoje, jų nepriklausomybė tebus tik trumpalaikė.

Paskutinis dienos punktas buvo JAV LJS naujo statuto pristatymas ir priėmimas, o vakare visi linksminosi šokiuose.

Sekmadienį seminaras užsibaigė šv. Mišiomis ir dalyvavimu Lietuvos pasiuntinybėje. Ta proga tarė žodį Dr. Stasys Bačkis, Lietuvos diplomatijos šefas, Balys Gajauskas ir Algirdas Statkevičius, buvę politiniai kaliniai. Buvome pavaišinti skaniais užkandžiais, o tada išsiskirstėme kelionėms namo, dėkingi Washingtono Lietuvių Jaunimo sąjungai, kuri suorganizavo šį turiningą seminarą apie Lietuvos dabartį ir ateitį. Belieka laukti konkrečių projektų JS apylinkių veikloje.

Trečiojo JAV Jaunimo sąjungos suruošto politinio seminaro dalyviai, susirinkę prie Lietuvos pasiuntinybės Washingtone balandžio 16 d. Jaunimo tarpe yra Lietuvos diplomatijos šefas Stasys Bačkis su žmona ir buvę politiniai kaliniai Balys Gajauskas ir dr. Algirdas Statkevičius.

Nuotr. **Vidos Kuprytės**

IŠLEIDUS „RATILIO"

„Oi sudiev, sudiev" dainos žodžiais balandžio 24 d. beveik vidurnaktį išlydėjome „Ratilio" ansamblio autobusą. Ansamblis pakeliui į Floridą ne poilsiui, o darbui. O po to — dar į Washingtoną! (ir į Baltimore! — red.).

Belaukiant autobuso pakrovimo, vienas ansamblietis man sakėsi, kad visuose miestuose jiems buvo pasakyta — čia gerai, bet palaukite iki Chicagos! O ką tas reiškė? Ar mūsų publika Chicagoje kitokia? Nemanau. Ar mes kiek geriau „Ratilio" ansamblio narius priėmėme? Nedrįsčiau to pasakyti. Gal tik, kad Šiaurės Amerikoje Chicaga, tai mūsų maža Lietuva — grynai lietuvių gyventojų skaičiumi, lietuviškų įstaigų skaičiumi. Ir mes „išvarginome" ansambliečius trimis koncertais, bet tuo pačiu galėjome ir jais pasidžiaugti ilgesne viešnage negu tie miestai, kuriuose jie pabuvo tik vieną dieną. Gal per daug metų praėjo nuo mano viešnagės Lietuvoje. Užmiršau — koks ryšys tarp jų ir mūsų. Kažkaip susitikus vieną, kitą turistą iš Lietuvos to nepajunti. Buvau nutarus pamatyti tik vieną koncertą — pirmąjį. Bent iš dalies pamačiau visus tris. Kiekvieno asmens įspūdžiai bus kitokie, ypač Chicagos lietuvių, kurie globojo ansambliečius, juos apnakvydino, turėjo progos su jais pabendrauti. Maloniai mus nustebino jų draugiškumas, jų dėkingumas už kiekvieną pavežiojimą po Chicagą. Linkime ansambliui gal dar kada atvykti į Chicagą, atvežti tuos ansamblio narius, kuriuos šįkart turėjo palikti Vilniuje.

„Ratilio" folklorinio ansamblio programa buvo įvairi, kiekviena programa Chicagoje buvo skirtinga. Ansamblio vadovė Zita Kelmickaitė prieš kiekvieną programą įdomiai papasakojo,iš kur ansamblis renka medžiagą (iš Lietuvos kaimų, kur patys studentai važiuoja). Per kai kuriuos spektaklius pristatė ansamblio narius, papasakojo kiekvienos ansamblietės rūbų kilmę. Chicagiečiai sužinojo, kad Chicagos (tiksliau Cicero) sūnus dr. Arvydas Žygas dabar vieši Vilniuje ir prisiglaudė prie ansamblio, matyt, rinkdamas autentiškos medžiagos, kuria Chicagos Pedagoginis Lituanistikos Institutas galės pasinaudoti, kada ir jeigu jo etnografinis ansamblis vėl jį turės vadovu.

„Ratilio" ansamblio programos — įdomios. Jas paįvairino gabūs muzikantai su kanklėmis, skudučiais ir kitais instrumentais. Veronika Povilionienė padeklamavo ir padainavo. Vieni vyrai dainavo, vienos merginos dainavo. Viena studentė mus pamokė — ir dar žemaitiškai! Programa ypač visiems patiko, kai ansambliečiai, nulipdami nuo scenos,atėjo pašokti su publika. Muzikai begrojant, žiūrovai maloniai buvo kviečiami pašokti, o po šokio net į vietas atgal palydėti.

Ansamblis dainavo rečiau girdimas senovines sutartines, bet dainavo ir kelias dainas, kurias ir publika galėjo kartu dainuoti. Tik norėčiau žinoti,kodėl mūsų tėvai mus neišmokė kai kurių tų, kurias jie su ansambliu kartu dainavo, o mes jų nemokėjome. Mūsų tos „šlagerinės" dainos greit praranda savo įdomumą, ypač kai ansambliečiai gali iš savo repertuaro kepurės ištraukti vis naujų dainų. Be koncertų, teko juos girdėti dainuojant ir Lemonto Maironio Lituanistinės mokyklos baliuje ir dar mažesnėse grupėse privačiai. Vis į toną, vis gražias mūsų protėvių sukurtas dainas.

1988 m. Chicagoje iš Lietuvos susilaukėme dramos teatro, 1989 m. pavasarį folklorinio ansamblio, girdim gandų, kad rudenį į JAV-bes stengsimės parsikviesti Kanadoje tuo metu koncertuojantį kitą Vilniaus uteto šokių ir dainų ansamblį. Mes JAV-se tiesiog „apkrauti" įdomiais apsilankymais iš Lietuvos.

Bet šią vasarą ir rudenį atsilyginsime. Š. Amerikos lietuvių kultūrininkai, trupės, šokių grupės, orkestrai ir pan. lankysis Lietuvoje (žinoma, jei juos įsileis). Įdomūs laikai — kaip sapnas. Vienas „Ratilio" ansamblio narys su didele viltimi sakė, kad jei Lietuva (o gal jis net pasakė kada Lietuva) taps savita valstybė, galėsime kaip reikiant palaikyti ryšius su Lietuva. Tuo tarpu Vilniaus

(Nukelta į 6 psl.)

Ratiliečiai iš Vilniaus ir čikagiečiai mezgė draugystės ryšius. Iš k. stovi: Linas Kazlauskas (Chicaga), Darius Jatužis ir Žilvinas Zakarevičius (Vilnius), Kristina Likanderytė (Chicaga), Asta Astrauskienė ir Regimantas Žitkauskas iš Vilniaus ir čikagietė Rita Likanderytė. Sėdi, iš k., Dainius Brazaitis (Vilnius), Ramutė Kemežaitė (Chicago) ir vilnietės Aušra Tomkevičiūtė, Ingrida Žitkauskienė ir Diana Žinytė.

Nuotr. **Kristinos Likanderytės**

JAUNIMO RENGINIAI

Gegužės 20 — JAV LB Kultūros tarybos premijų šventė Jaunimo centre, Chicagoje.

Gegužės 21 — „Vaidilutės" teatro pastatymas Jaunimo centre Chicagoje.

Gegužės 26-28 — JAV tarporganizacinis jaunimo savaitgalis Dainavoje, MI.

Gegužės 26-27 — Poezijos dienos Jaunimo centre.

Gegužės 27-29 — Vyr. skaučių, skautų vyčių suvažiavimas/sutiktuvės L.E. Smith Environmental Education Center, Rockville, MD.

Gegužės 28-29 — „Armonika" — Lietuvos radijo ir televizijos ansamblio koncertas Jaunimo centre.

Gegužės 29 — Jaunų šeimų diena North Chagrin rezervate, Cleveland, OH.

Birželio 4 — Kun. Svarinsko pagerbimas ir priėmimas Jaunimo centre, Chicagoje.

Birželio 10 — „Armonikos" koncertas Dievo Motinos parapijos salėje, Clevelande.

Birželio 16 — Jaunųjų dailininkų parodos atidarymas Čiurlionio Galerijoje Jaunimo centre, Chicagoje.

Birželio 20-23 — Dainų Šventės seminaras Dainavoje, MI.

Birželio 24 — Lietuvių festivalis Marquette Parke, Chicagoje.

Birželio 25-liepos 9 — Moksleivių Ateitininkų stovykla Dainavoje, MI.

Liepos 1-7 — Akademinio Skautų Sąjūdžio studijų savaitė Rako stovyklavietėje, MI.

Liepos 9 — Punsko lietuvių koncertas Jaunimo centre, Chicagoje.

Rugpjūčio 6-20 — XV-tasis Lituanistikos seminaras Plano, IL.

ARCHEOLOGINĖ PROGA LIETUVOJE

Atrodo, kad šią vasarą bus galimybė išeivijos lietuvių jaunimui prisidėti prie Vilniaus Žemesniosios pilies ir Kernavės kasinėjimų Lietuvoje. Yra labai ribotas skaičius vietų tiems, kuriems būtų įdomu praleisti liepos mėnesį Lietuvoje, dirbant šį archeologinį darbą. Kelionės išlaidas teks patiems susimokėti, tačiau gyvenvietė bus parūpinta. Rimtai besidomį šiuo vasaros darbu, tolimesnei informacija gali kreiptis pas Audrą Kubiliūtę, telef.: 312-925-1503.

Lietuviai Californijoj

(Atkelta iš 4 psl.)

ja, kurioje galėjai laimėti kelionę buriniais laivais. Laivų kapitonai Rimas Kaminskas — dvi poros, Gasparas Kazlauskas — dvi poros, ir Rimo Petraičio jachta — net devynios poros; be to, kelionę lėktuvu į šalia Los Angeles esančią Katalinos salą, kapitonas Kęstutis Pažemėnas. Gi mūsų Dramos sambūrio rež. Petras Maželis, paskautininkas, laimėjo tris dienas Rambyno stovykloje.

Tai bent laimikis!

Kiek teko nugirsti, atskaičius išlaidas, skautams Lietuvoje surinkta net trys tūkstančiai dolerių.

RKV

RŪTA LEE-KILMONYTĖ ŠALPOS DARBUOSE — HOLYWOODE

Žinome Rūtą kaip labai gabią aktorę, iškalbingą ir visokeriopai apsukrią. Gaila, mažai žinome ją kaip gabią organizatorę šalpos darbuose. Va, balandžio 30 dieną Rūtos suorganizavo ir gražią programą atliko garsiame Beverly Hills viešbutyje, kur dalyvavo 1,500 svečių. O buvo graži publika. Puošnūs jų parėdai, prabanga ir nuotaika... Tai balius,organizuotas „Founders for Diabetic Research". Pietų komitete Rūta Lee ir Debbie Reynolds yra garbės pirmininkės. Pietų lėkštė tik 200 dol. Mums kvietimas buvo prie garbės stalo, kaip Rūtos svečiams, tai buvo arti 35 jos svečiai. Galima įsivaizduoti, kiek talkos jai reikėjo, kad sukviestų tokią masę svečių ir viską suorganizuotų. Daugiau iš lietuvių tebuvo tik Rūtos motina. Garbės svečių stalas buvo šone ant sceninio paaukštinimo ir galima buvo viską gerai stebėti. Žinoma, tai buvo turtuoliai, kurie aukojo net po 5000 ir daugiau. Scenoje muzika ir šokiai prasidėjo dar prieš pietus. Pietūs buvo skanūs, su gerais patiekalais ir vynu. Pietų metu buvo iššaukiami svečiai. Kai mūsų Rūta buvo iš pirmųjų iššaukta, jai teko net ant kėdės lipti, kad visi pamatytų. Lengva, lyg plaštakė, užšokusi ant kėdės visiems mojo, o publika sukėlė jai ovacijas. Tai rodo, kad Rūta turi daug gerbėjų. Po pietų Rūta buvo iškviesta atlikti programą, kurią pravedė akt. Alex Irbech. Rūta visus pasveikino ir padėkojo už atsilankymą. Tada atliko varietinę programą. Dainavo. Ir gražiai dainavo. Su aštuoniais jaunais vyrukais, kurie ją apspito jau publikoje, nes su mikrofonu Rūta „skrajojo" jau po salę. Nuostabu, kad ir Rūta tarpe tų jaunuolių atrodė lyg aštuoniolikmetė. Gražių šokio numerių jie išgalvojo; buvo labai malonu juos stebėti. Svečiai, kurių tarpe buvo daug Holywwodo aktorių, Rūtai sukėlė dideles ovacijas. Po programos Rūta pravedė loteriją, arba, geriau sakant, varžytines. O kainos: brilijantas, minko kailiai, kuriuos pradėjo nuo 5,000 ir iškėlė iki 100,000. Pirkėjus filmavo ir fotografavo, pristatė publikai. Tai vis labdarai, kaip aukos. Visą tai matydamas pasijutau keistai. Kiek prabangos, kiek brangių parėdų, kiek turtingų čia susirinko. Gaila,niekas pasaulio nesulygino ir niekad to nebus... Buvo vargas, kai svečiai sugužėjo automobilių pasiimti, teko kai kam pusantros val. stovėti. Laimėjo tas, kas išbėgo pirmasis.

Šalpos balius baigėsi labai sėkmingai. Rūta kiek pailsėjus išvyksta į Dallas sceniniam pasirodymui. Sėkmės Tau, Rūta, visuose darbuose ir ilgiausių metų!

J. Kaributas

Akademinės . . .

IŠLEIDUS „RATILIO"

(Atkelta iš 5 psl.)

universiteto ansambliai, kurie lankosi po Europą ir Šiaurės Ameriką, yra kaip ambasadoriai. Rolandas Pavilionis, universiteto prorektorius, turėjo progų susitikti su įvairių universitetų atstovais. Nebuvo tiesiog pranešta,kokiais reikalais, bet reikia tikėtis, kad Lietuvos studentai, norintys pastudijuoti kituose universitetuose, ras prieglobstį Šiaurės Amerikos universitetose.

Gaila buvo, kad ansamblio dienotvarkės tokios pilnos. Koncertų labai daug. Medikai/medikės, filologai/filologės, bibliotekininkės ir kitų disciplinų studentai tiesiog neturėjo daug progų aplankyti savo pasirinktų profesijų kabinetus, operacines ir pan. čia JAV-se. Bet jiems virš mėnesio pasitraukus nuo mokslų ir šeimų, Chicagoje esant jau kelionės pabaigoje (ar prie pabaigos), jau rūpėjo namai, šeimos ir palikti mokslo darbai. Tikimės, kad mokslai nenukentės ir kad viešnagė Šiaurės Amerikoje ir įspūdžiai po kelionių įtilps į didelę prisiminimų, patirčių mozaiką. Zita Kelmickaitė pusiau juokais pasakė, kad abejose Atlanto pusėse galima rasti kvailių. Tikimės, kad bus mažiau čionais pasipinigauti iš ansamblio norinčių, negu tokių, kurie nori ansambliui linkėti gero ir jų pastangas paremti.

„Ratilio" ansamblio koncertų gastroles Amerikoje koordinavo Romas Kezys iš New Yorko. Kiekviename mieste koncertus rengė skirtingi vienetai — tai ansamblis, tai choras, tai radijo programų vedėjai, tai JAV LB apylinkės valdybos. Chicagoje koncertus rengė JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba ir specialiai sudarytas komitetas. Komitete dirbo JAV Jaunimo sąjungos Chicagos skyriaus nariai ir kiti. Komitetas parūpino ansambliečiams nakvynes, šeimininkus, jiems šiek tiek aprodinėjo miestą, nuvežė į Lemontą pabūti lietuviškame (išeivijos) baliuje, juos maitino po koncertų, jiems rinko „kišenpinigių" ir pan. Kituose miestuose turbūt buvo panašiai.

Ansamblio atsikvietimas — tai pirmasis žingsnis. Kiekvieno koncerto ruošimas — tai kiekvieno miesto darbščių veikėjų darbas. Reikia tik atsiprašyti „Ratilio" ansamblio narių, kad iš Chicagos jaunimo jūs negavot marškinėlių (maikučių), kaip gavote kituose. Bet gal kitaip Chicaga, mūsų Jaunimo centras, mūsų publika, ir pats miestas (ir jo krautuvės bei užeigos) jūsų neapvylė. Laimingai Jums moksluose. Kai baigsite universitetą, linkime įsteigti „alumnų", „veteranų" ansamblį. Iki pasimatymo — ar pas Jus Lietuvoje, ar vėl kur nors pasaulio kampelyje, kur vėjas nunešė lietuvius. Lauksime pasiskaityti ansambliečių įspūdžių po kelionės jūsų spaudoje.

Ramunė Kubiliūtė

Kai kurie seminaro čikagiečiai dalyviai prie Lietuvos pasiuntinybės Washigntone. Pirmoje eilėje Audra Kubiliūtė, Irena Jasulaitytė, Silvija Šležaitė, Rasa Miliauskaitė. Antroje eilėje Rolandas Jankauskas, Rita Zakarkaitė, Daina Buivydaitė, Jonas Činkus. Trečioje eilėje Asta Spurgytė ir Vida Vizgirdaitė. Nuotr. **Rasos Miliauskaitės**

JAUNIMO ŠVENTĖ

Los Angeles 33-ji Jaunimo šventė, kurioje bus minima jaunimo tautinio ansamblio „Spindulys" 40 metų veiklos sukaktis, bus švenčiama birželio 4 d., tarp 1 val. p.p. ir 8 val. vak., Veteran's Memorial salėje, Culver City, 4117 Overland Ave.

Programoje — meno paroda, sporto rungtynės, dainų ir šokių programa, atliekama „Spindulio" jaunimo, Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių ir iš San Francisco atvykstančių „Vakarų vaikų". Po programos — vaišės ir šokiai. Dėl informacijos ir bilietų rezervacijos, skambinti Danguolei Varnienei 213—663-1366.

Putnamo seselių 1989 m. stovyklų kalendorius VERMONT'e

NERINGA

liepos 1-4 Buvusiųjų NERINGOS vadovų suvažiavimas
liepos 9-23 d. Lietuviškai kalbantiems vaikams stovykla
liepos 23-29 d. Savaitė šeimoms su mažais vaikais
liepos 30-rugp. 12 d. Lietuvių kilmės vaikams stovykla
rugp. 13-19d. Jaunuoliams/studentams savaitė

Informacijai kreiptis:
Neringa, ICC - RT21, Putnam, CT 06260

REMKIME TAUTOS FONDĄ

ir padėkime ok. Lietuvai kovoje už jos teises.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI finansuoja Lietuvos laisvinimo darbus, ELTA biuletenių įvairiomis kalbomis leidimą bei Europoje informacijos įstaigų ir radijo bangomis skleidžiamas žinias, kurios neleidžia pasauliui užmiršti apie tikrą padėtį Lietuvoje ir jos brutualią okupaciją.

Prisiminkime LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Aukos, dovanos atleidžiamos nuo federalinų mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga
Lithuanian World Youth Association
1011 College Street, Toronto, Ontario, Canada M6H 1A8 (416) 588-8141

KAS? PLJS Sąskrydis
KUR? Vasario 16-os gimnazijos patalpose, Vakarų Vokietijoje
KADA? liepos 7-10 d.
KODĖL? Susipažinti su įvairių organizacijų atstovais iš Lietuvos ir išeivijos, svarstyti ryšių palaikymą ir nagrinėti, konkrečių projektų galimybes

KAS DALYVAUS? BUS ATSTOVAUTI:

Iš Lietuvos:
Sąjūdis
Ateitininkų federacija
Skautai
Vilniaus moksleiviai (gimnazistai)
Lietuvos studentai
Lituanikos atstovas

Iš užsienio:
PLJS kraštų pirmininkai
Išeivijos organizacijų atstovai
Įvairūs žinovai
*Ar Jūsų jaunimo organizacija/apylinkė bus atstovauta?

KREIPKITĖS Į:
Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą (adresas ir # viršuje)
Mirga Šaltimiraitė **tele: (416) 762-0667**
Rita Rudaitytė **tele: (613) 231-7638**

REGISTRACIJOS TERMINAS:
gegužės 31 d. 1989.

Lietuva atgimsta. Lietuviškas jaunimas visame pasaulyje yra paveiktas ir atidžiai seka dabartinius įvykius savo protėvių žemėje. Kaip galime mes išeivijoje efektingiausiu būdu paremti mūsų tautiečių pastangas?

Šią vasarą Vasario 16-tos gimnazijos patalpose įvyks Sąskrydis, kuriame susirūpinęs jaunimas iš viso pasaulio kampų galės pasidalinti mintimis su žmonėmis, kurie vadovauja šitam judėjimui.

Štai istorinis momentas! Panaudokite jį! Kartu mes galime būti dar viena šito judėjimo jėga. Mes esame vienos tautos vaikai!

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624
Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro
Kalbėti lietuviškai

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

WEDDING BELLS

CENTRAL SERVICE BUREAU TRAVEL AGENCY
6614 S. Pulaski, Chicago, Ill.
582-4745
Honeymoon Specialists
Hawaii - Acapulco - Cruises

GLASS DOME HICKORY PIT
2801 S. Halsted, Chicago, Ill.
842-7600
• Weddings • All Special Occasions
• 3 Rooms Available • Accomodating Up To 290 People. Free Parking. Convenient Location — 10 Minutes S. Of Loop.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — **GREIT PARDUODA**
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

Namai apžiūrėjimui

Sekmad. gegužės 21 d. 1-4 v.pp. 3703 W. 56 Pl. Tik $52,900! 3 mieg., ištisas rūsys; 20 pėdų salonas. Puikus pirkinys, žema kaina. Skambinkite dabar **436-8600!**

3640 W. 62 Pl. 6 kamb. mūrinis namas su 3 mieg.; moderniškas vonios kamb. aluminio apdaila; pusiau įrengtas rūsys. Didelis kiemas; 1/2 bloko iki St. Nicholas bažnyčios. Žavus namas. Skubėkite paskambinti!

Jo. 424 — 53 & Kolin. 2 butų apt. **Tik $94,900!** 3 mieg. kamb. kiekv. bute; didelis valg. kamb. sav.; ištisas rūsys; 2 auto. garažas; naujas stogas, karšto vandens katilinė; nuomininkas moka už šilumą; aukšta nuoma. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100 & 436-8600

For sale in Worth, IL large, clean brick ranch, 3 bdrm., new kitchen, new fam. rm., din. rm., living rm., hobby rm.; 1¾ bath, fire place; 2½ car garage + much more; low taxes. **$118,500. Call 361-4889.**

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. vasarnamis (cottage) ant 2 akrų sklypo Union Pier, MI. Privatus pliažas. Labai švarus. Visai vasarai $2,300; savaitei $325. **Skambinti po 4 v.p.p. 788-0395.**

Išnuomojamas 3 kamb. butas vidutinio amžiaus moteriai. Be gyvuliukų. Butas su visais baldais, virykla ir šaldytuvu. $385 į mėn. **Skambinti 448-7097.**

Išnuomojamas 6 kamb. "bungalow"; taip pat 4 kamb. butas antrame a. Suaugusiems. Skambinti po 5 v.v. **925-6616.**

Išnuomojamas 4 kamb. moderniškas butas antrame a. Brighton Park apyl. Tik suaugusiems, be gyvuliukų. Skambinti **847-2299.**

Išnuomojama mieg. kamb. butas antrame aukšte; taip pat garažas vienam auto. Marquette Parko apyl. **Skambinti po 5 v.v. 476-2343.**

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antrad. ir trečiad. susikalbėsit lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

REAL ESTATE

MLS **KOMPIUTERIŲ**
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Vieno ar dviejų butų namus įkainuoju veltui ir, savininkui norint, galiu greitai parduoti. **Brokeris P. Žumbakis, tel. 778-6916.**

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. PULASKI RD
DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutei Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

CASH! CASH! CASH!
Immediately we buy homes, two-flats and foreclosures
Call G. Bormus
436-7600, Eve. **429-7854**

ARA REALTORS, INC.
PERKANT PARDUODANT NAMĄ
ar bet kokią nekilnojamą nuosavybę, sąžiningai ir mielai jums patarnaus
VALDA PAŠKUS
* kalba lietuviškai
* namų įvertinimas — veltui.
598-6222 857-7187

FOR SALE

Pigiau parduodu naują, Lietuvoje naudoti tinkamą, video-kamerą, VCR ir televiziją. **Tel. 448-6580.**

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

VENCKAUSKAS, INC.
Builders & Remodeling
• Porches & Decks • Floor & Wall Tile
• Aluminum Siding & Trim • Kitchen & Baths
• Masonry •Rec Rooms
• Additions •Insurance Repairs
Peter (312) 448-0113

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

Lietuviška Pirmoji Komunija Lemonte. Vaikučiai su katekizmo mokytojomis ses. Margarita ir ses. Loreta, vidury — kun. Leonas Zaremba.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Lemont, Ill.

PAVASARIO ŠVENTĖS

Pagaliau pavasaris — pasaulis atsibunda po ilgos žiemos ir nauja gyvybė matyti visur. Sekmadienį, gegužės 14 dieną, Lemonto ir apylinkių lietuviai atšventė dvi ypatingas šventes. Pagerbėme motinas ir seneles Motinos dienos proga ir džiaugėmės su mažiausiu savo atžalynu, kai jie priėmė Pirmąją Šventą Komuniją. Lietuvių centro koplyčia buvo pavasariškai papuošta Pirmos Komunijos proga. Balti kaspinai prie suolų ir puikios gėlės aplink altorių. Koplyčia perpildyta svečių, šeimos narių ir giminių. Vargonams suskambėjus, kun. Leono Zarembos vedami įžengė dvylika mūsų jauniausių apylinkės narių: Kristina Jonušaitė, Aušra Norušytė, Aleksa Valiulytė, Irutė Masiulytė, Vytas Dailidė, Kristina Mikaitytė, Tomas Kuprys, Arūnas Karalis, Inga Žymantaitė, Steponas Tharp, Indrė Vengrytė ir Aleksas Juškys. Nešdami po žvakę, nuėjo ir susėdo prie altoriaus. Šią grupę paruošė Pirmajai Komunijai Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos mokytoja seselė Loreta. Jai nuoširdus ačiū už visą darbą ir pašvestą laiką.

Ne tiktai Pirmąją Komuniją atšventėme, bet ir Motinos dieną. Šia proga, pagerbti mamytes ir joms duoti truputį poilsio, Lietuvių misijos komitetas suruošė šaunius pietus Lietuvių centro salėje. Už vieną kainą svečiai galėjo kiek norėjo vaišintis su nepaprastai dideliu pasirinkimu visokiausių namuose gamintų skanėstų. Buvo kaldūnų, kugelio, daržovių, viščiuko, zrazų, sriubos, įvairių šviežių daržovių ir salotų ir negalime pamiršti pyragų, tortų ir saldumynų! Pietus suorganizavo ir pravedė Modesta Umbrasienė. Ji su nemaža grupe dartininkių padarė visą maistą ir surengė šiuos šaunius pietus. Didelė, didelė padėka Birutei Navickienei, Zitai Dapkienei, Vilei Marchertienei, Juzelei Laukaitienei, Elenai Grigaliūnienei, Aldonai Šoliūnienei (kuri paaukojo viščiuką ir zrazus pietums), Tetai Anelei, B. Nainienei, Kirkuvienei, O. Ambrozaitienei, Karalienei, M. Mikučiauskienei, Juodvalkienei ir Kastyčiui Šoliūnui, kuris suplovė visus indus!

Nenorime pamiršti ir padėkoti visoms ponioms, kurios paaukojo namuose keptus tortus ir pyragus, ir taip pat Mildai Talat-Kelpšienei ir Agnei Katiliškytei, kurios dirbo prie pyragų ir kavos. Aišku, didelis, didelis ačiū mūsų bažnytinio komiteto pirmininkei Rasai Poskočimienei, kuri visur prisidėjo, kad sklandžiai praeitų pietūs. Atrodo, kad popietė buvo labai sėkminga, nes svečiai buvo patenkinti ir nuoširdžiai gyrė šeimininkes už puikų darbą. Džiaugiamės, kad susilaukėme tiek svečių, nes pelnas eina Lietuvių misijai išlaikyti. Svečiai dar ilgą laiką pasiliko pabendrauti Dalios Šlenienės pavasariškai išpuoštoje salėje.

Agnė Katiliškytė

TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ SEMINARAS

Washingtone gegužės 23 d. šaukiamas Tarptautinių santykių ir politikos seminaras. Jį organizuoja Tyrimų institutas ir Ukrainiečių studijų fondas bei Antibolševikinių tautų sąjunga. Seminaras prasidės 7 v.r. Heritage salėje, 214 Massachusetts Ave., N.E. Jo programoje svarstybos Pavergtosios tautos glasnosties ir perestroikos periode. Popietiniai posėdžiai — Rayburn kongreso rūmuose. Čia svarstoma tema JAV ir pavergtosios tautos glasnosties ir perestroika laikmetyje. Posėdžio vadovas Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas Washingtone prof. dr. J. Genys. Trečioje sesijoje svarstoma Sovietų Sąjungos vykdoma melaginga informacija. Vakare — banketas Rayburn kongreso rūmuose. Šiame seminare atidarymo žodį tars Antibolševikinių tautų sąjūdžio pirmininkė ukrainietė Slava Stetsk, iš Miuncheno atvykusi to sąjūdžio žurnalo redaktorė. Kalbės mokslininkai, profesoriai ukrainiečiai, bulgarai, lenkai, kanadiečiai ir kiti, taipgi laikraščių redaktoriai, žurnalistai ir knygų autoriai.

REIKALINGA SKUBI AKCIJA

Šiuo metu, kai Busho administracija peržvelgia politikos Sovietų Sąjungos atžvilgiu principus, mūsų pareiga energingai veikti, kad bet kokie pakeitimai neatneštų Pabaltijo valstybių laisvėjimo procesams žalos. Jeigu į vyriausybę ne visada lengva padaryti reikiamą įtaką, tai praeitis yra parodžiusi, kad JAV Kongresas, energingai veikiant, visada Pabaltijo valstybių laisvės reikalą yra parėmęs.

Šiuo metu Amerikos Kongresui yra pateikta „Baltų laisvės dienos" rezoliucija, kuri Senate jau priimta, bet reikia skubėti, kad tai būtų padaryta ir Atstovų rūmuose.

Atstovų rūmuose rezoliuciją pateikė kongresmanas Don Ritter (R-Pa) ir kongresmanas Dennis M. Hertel (D-MI). Rezoliucija turi HJR 184 numerį. Geriausiai paremsime Lietuvoje susiorganizavusius laisvėjimo sąjūdžius, jei rezoliuciją ir Atstovų rūmai priims, įpareigojančią prezidentą Bušą nepasitenkinti „okupacijos nepripažinimo" politikos tęsimu, bet pradėti reikalauti Sovietų Sąjungą, o taip pat Vakarų ir Rytų Vokietijų vyriausybes oficialiai pasmerkti Molotovo-Ribbentropo paktą, jo protokolus ir okupacinę Sovietų Sąjungos kariuomenę išvesti iš Pabaltijo valstybių teritorijų.

Visi, kam rūpi Lietuvos likimas, parašykite laišką savo distrikto kongresmanui (House Office Building, Washington, D.C. 20515) arba paskambinkite telefonu ir paprašykite, kad kosponsoriuotų HJR 184 rezoliuciją. Demokratus kongresmanus tuo reikalu prašykite susisiekti su kongresmano Hertel įstaiga, o respublikonus su kongresmano Ritter. Tai padaryti prašoma iki **gegužės pabaigos.** Kongreso atst. telef. Washingtone 202-224-3121.

Jungtinis Baltų tautinis komitetas kartu su Baltų Laisvės lyga rūpinasi, kad prezidentas „Laisvės dienos" proklamaciją pasirašytų iškilmingai Baltuosiuose rūmuose, dalyvaujant Amerikos pabaltiečių atstovams.

Angelė K. Nelsienė
BALF vicepirmininkė

CHICAGOS LIGONINĖS

Speciali komisija, patikrinusi ligonines, paskelbė, kad Chicagos ligoninės saugesnės už Los Angeles ir New Yorko. Chicagoje rasta 28% ligoninių, neprisiderinančių prie saugumo reikalavimų, o Los Angeles 42%, New Yorke — 62%.

Obuoliai nuo alksnių nekrinta.

Lietuvių patarlė

Pasaulį palaiko ir neleidžia jam nugrimsti į barbariškumą ne progresas matematikoje, chemijoje, pedagogikoje, istorijoje, o aktyvios atsižadėjimo ir pasiaukojimo dorybės.

F. Brunetierre

A.†A.
WALTER S. PALAIMA

Gyveno Palos Hills, IL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1989 m. gegužės 19 d., sulaukęs 65 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 40 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Hubertha, sūnūs: Robert, marti Wendy, Edward, James, marti Cathie ir William; du anūkai: Daniel ir Michelle; Lietuvoje brolis Vytas ir sesuo Sofija.

Kūnas pašarvotas šeštadienį, gegužės 20 d. nuo 4 iki 9 v.v., sekmadienį, gegužės 21 d. nuo 1 iki 9 v.v. Lack & Sons Hickory koplyčioje, 9236 S. Roberts Rd., Hickory Hills.

Laidotuvės įvyks gegužės 22 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Sacred Heart, Palos Hills parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnūs ir anūkai.

Laidotuvių direkt. S. C. Lack & Sūnūs. Tel. 430-5700.

A.†A.
FELICIJAI ČESONIENEI

netikėtai iškeliavus į Amžinybę, jos sūnums KĘSTUČIUI ir RIMUI su šeimomis nuoširdžią užuojautą reiškia

Erna ir Stasys Garliauskai su vaikais

Mūsų mieliems pusbroliams RIMUI ir KĘSTUI ČESONIAMS, jų brangiai Motinai

A.†A. FELICIJAI

mirus, nuoširdžiausią užuojautą reiškiame ir dalinamės skausmu.

Danutė Balsienė
Laima Bildušienė ir jų šeimos

Ilgametei mūsų kuopos narei

A.†A.
ANGELEI VAKAUZIENEI

Amžinybėn iškeliavus, jos vaikams ir kitiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Jono Vanagaičio Šaulių kuopa

Boston, MA

A.†A.
KAZYS ŽULPA

1989 m. gegužės 13 d. staigia mirtimi atsiskyrė iš šio pasaulio sulaukęs 76 metų amžiaus.

Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 40 metų.

Velionis buvo pašarvotas S. C. Lackavičiaus-Lack koplyčioje, 2424 W. 69th St., Chicagoje. Gegužės 16 d. buvo atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčią ir po gedulingų pamaldų palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Draugai

Vienam iš pirmosios Į LAISVĘ FONDO valdybos nariui ir uoliam Lietuvių Fronto bičiuliui

A.†A.
ANDRIUI DAUGIRDUI

mirus, jo žmoną EUGENIJĄ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Į LAISVĘ FONDAS ir
Lietuvių Fronto bičiuliai

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003
Sally **Donald M., Jr.**

VANCE
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel: (312) 839-2511

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643
TEL. (312) 238-9787

1989 m. KELIONĖS Į LIETUVĄ

		Chicago	New York
1. **Balandžio 27 - Gegužės 15**	Maskva 1, Vilnius 15, Maskva 1	2,150.00	2,100.00
2. **Gegužės 15 - Gegužės 31**	Maskva 1, Vilnius 11, Maskva 2	2,395.00	2,245.00
3. **Birželio 12 - Liepos 01**	Maskva 1, Vilnius 15, Leningradas 2	2,795.00	2,645.00
4. **Birželio 14 - Liepos 01** (Lietuvių gydytojų ir medicinos profesionalų grupė)	Maskva 1, Kaunas 15, Maskva 0	2,595.00	2,445.00
5. **Birželio 26 - Liepos 12**	Maskva 1, Vilnius 10, Leningradas 2, Helsinkis 2	2,595.00	2,445.00
6. **Liepos 11 - Liepos 30**	Maskva 2, Vilnius 15, Maskva 1	2,795.00	2,645.00
7. **Liepos 24 - Rugpjūčio 09**	Maskva 2, Vilnius 10, Leningradas 2, Maskva 1	2,695.00	2,545.00
8. **Liepos 29 - Rugpjūčio 16**	Maskva 1, Kaunas 15, Maskva 1	2,695.00	2,545.00
9. **Rugpjūčio 01 - Rugpjūčio 16**	Maskva 1, Vilnius 10, Leningradas 2, Maskva 1	2,595.00	2,445.00
10. **Rugpjūčio 21 - Rugsėjo 06**	Maskva 2, Vilnius 10, Ryga 2, Maskva 1	2,595.00	2,445.00
11. **Rugsėjo 12 - Spalio 01**	Maskva 2, Vilnius 15, Maskva 1	2,795.00	2,645.00
12. **Spalio 03 - Spalio 16**	Maskva 1, Vilnius 10, Maskva 1	1,895.00	1,850.00

Galimybė Lietuvoje aplankyti norimas vietas.

Registracijai ir informacijai skambinkite **1-312-238-9787.**
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU taip pat tvarko giminių ir draugų iškvietimo iš Lietuvos dokumentus ir parūpina lėktuvų rezervacijas atvykimui į Ameriką. Taip pat darome nuotraukas vizoms ir pasams.

APLINK MUS

x Dr. Petras Vytenis Kisielius, gavęs vizą vykti į gydytojų suvažiavimą Vilniuje, vyko su kitais gydytojais Toronto „Audros" agentūros ekskursijoje. Bet Maskvos aerodrome buvo sulaikytas ir jam nebuvo leista vykti į Vilnių. Po septynių valandų buvimo Maskvos aerodrome išvyko lėktuvu į Vokietiją ir vakar apie 4 val. p.p. iš Frankfurto parskrido namo. Taip gali pasielgti tik komunistai, kurių „perestroika" ir „glasnost" tėra tik Vakarų apgavimui.

x Pavergtųjų tautų taryba turės posėdį gegužės 23 d., antradienį, 7 val. vak. Latvių centre, 4146 N. Elston Ave., Chicago, Ill. Bus rodomos vaizdajuostės apie komunistų veržimąsi į svetimas valstybes. Birželio 14 d. Pavergtosios tautos turės Daley Plaza Chicagos miesto centre demonstracijas. Iš Daley Plaza žygiuos prie federalinių rūmų.

x Dail. David Burnside kalbės anglų kalba dr. Antano Lipskio dailės kūrinių parodos atidaryme gegužės 26 d., penktadienį, 7 val. vak. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus galerijoje. Kviečiami visi parodos atidaryme dalyvauti.

x Kun. dr. K. Ruibys Daytona Beach, Fla., lietuviško žodžio rėmėjas, garbės prenumeratorius, pratęsė prenumeratą su visa šimtine. Nuoširdus ačiū.

x Vacys Garbonkus, Burr Ridge, Ill., pratęsė „Draugo" prenumeratą su visa šimtine. V. Garbonkui, mūsų garbės prenumeratoriui, už auką labai dėkojame.

x Marytė Kardauskaitė, Sunny Hills, Fla., per Viktoriją Dedine atsiuntė „Draugui" 20 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

x Įspėjame!.. Jau dabar daug užsakymų į Vilniaus „Armonikos" koncertą. Bilietų vis mažiau ir mažiau... skubėkite įsigyti. Jie parduodami dovanų ir elektronikos parduotuvėje **„Patria", 2638 W. 71st St. Tel. (312)778-2100.** (sk)

x Rytoj, sekmadienį, 3 v. p.p. Jaunimo centre matysime V. Mykolaičio Putino 4 v. dramos „Daktaro Gervydo" pasaulinę premjerą. Bilietų dar bus galima įsigyti kasoje nuo 1:30 val. Po premjeros — vaišės, susitikimas su aktoriais kavinėje. (sk)

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787. (sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk)

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis: Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766. (sk)

x Lietuvos keliauninkų dėmesiui. Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodromuose, skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą **„VYTIS" 718-769-3300.** (sk)

x JAV LB Kultūros tarybos devintoji Premijų šventė įvyksta šiandien. Pasižmonėjimas — 6:30 v.v., puota — 7:30 v.v. Premijų įteikimas atvykusiems laureatams ir meninė dalis. Viskas vyksta Jaunimo centro patalpose.

x Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolijos rėmėjų metinis susirinkimas bus Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje Marquette Parke sekmadienį, birželio 4 d., po 8 val. šv. Mišių. Parapijos bažnyčioje šv. Mišios bus aukojamos už gyvus ir mirusius rėmėjus. Visi rėmėjai prašomi Mišiose ir susirinkime dalyvauti.

x Halina Žitkus, Juno Beach, Fla., parėmė „Draugą" 20 dol. auka ir pratęsė prenumeratą vieneriems metams, H. Žitkų skelbiame garbės prenumeratore, o už auką labai dėkojame.

x Pranas Mačernis, Chicago, Ill., mūsų rėmėjas, pratęsė prenumeratą 1989 metams su visa šimtine. P. Mačerniui, mūsų garbės prenumeratoriui, tariame nuoširdų ačiū.

x Ann Talandis, Detroit, Mich., su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 20 dol. auką. Ann Talandį skelbiame garbės prenumeratore, o už auką labai dėkojame.

x Irena Truškūnienė iš Chicago, Ill., pratęsdama prenumeratą, pridėjo ir 20 dol. auką. I. Truškūnienę skelbiame garbės prenumeratore, o už auką labai dėkojame.

x Elzbieta Kardelienė, Verdun, Quc., Kanada, buv. Lietuvos operos solistė, pratęsdama „Draugo" prenumeratą 1989 metams atsiuntė visą šimtinę. Sol. E. Kardelienei, mūsų garbės prenumeratorei, rėmėjai, už auką labai dėkojame.

x Inž. Vladas Stropus, Chicago, Ill., Chicagos Lietuvių operos valdybos narys, Emilija Paškauskas, Providence, R.I. pratęsė „Draugo" prenumeratą su visa šimtine. Mūsų garbės prenumeratoriams, rėmėjams, tariame nuoširdų ačiū už rėmimą savos spaudos.

x „Lietuva Parcel Service" praneša, kad priima apmokėtų muitų kargo įvairią aparatūrą, buitinę techniką, kaip šaldytuvus, skalbimo, siuvimo, mezgimo mašinas ir kt. daiktus. Taip pat patarnaujame grįžtantiems į Lietuvą, išsiunčiant kargo. Siuntinius priimam apmokėtu ir neapmokėtu muitu. Darbo valandos pagal susitarimą. Kreiptis pas **Janiną Juodvalkienę, 4457 S. Talman, Chicago, IL 60632, tel. 847-2614.** (sk)

x JUOZAS BACEVIČIUS, namus parduoda greit. Įkainojimas — veltui. Skambinti Bell-Bace RE, **tel. 778-2233.** (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus,** tel. **361-5950** arba **636-6169.** (sk)

x Dėmesio! Jeigu ruošiatės pirkti ar parduoti namą Cicero, Berwyn, Riverside, Westchester ar kituose vakariniuose priemiesčiuose, kreipkitės į **Alex Realty, 5727 W. Cermak Rd., Cicero, IL. Tel. 656-2233.** Įstaigai vadovauja Aleksas Šatas ir sūnus **Viktoras. Viktoras Šatas** — profesionalas nuosavybių apkainuotojas. Įvertina palikimus. Jo patarnavimu naudojasi bankai, taupymo bendrovės ir privatūs asmenys. **Jeigu mes negalim parduoti: mes galim patys nupirkti!** (sk)

x Rima Janulevičiūtė, anksčiau gyvenusi Chicagoje, dabar jau kurį laiką dirbanti Atlantoje, Ga., yra pakelta darbe iš „Headline News" ir CNN ir tampa žinių rašytoja. Mes džiaugiamės, kad Chicagos gyventoja ir „Draugo" bendradarbė kyla pareigose.

x Vytautas Vizgirda, atlikdamas klouno vaidmenį, dalyvaus birželio 4 d. po šv. Mišių vaikų gegužinėje Lietuvių centro kieme Lemonte. Tai ypač daug džiaugsmo suteiks vaikams. Gegužine rūpinasi „Žiburėlio" ir „Vaikų namelių" mokyklėlių vadovybės.

x Marius Tijūnėlis, Chicago, Ill., Asta Tijūnėlytė, Winona, MN, studentai, užsiprenumeravo „Draugą". Sveikiname ir linkime geros sėkmės.

x Jūra Grinis, Chicago, Ill., rašo: „... prieš pusmetį atvykau į Ameriką. Keliaudama po įvairias vietas, skaičiau ‚Draugą'. Tai įdomus, duodantis daug informacijos apie pasaulio įvykius, laikraštis. Noriu pastoviai užsisakyti. Įdedu čekį 70 dol.". Nuoširdus ačiū už gražų laiškutį. Sveikiname kaip „Draugo" skaitytojų šeimos narę ir linkime sėkmės.

x Ray Masiliūnas, Oak Lawn, Ill., pratęsė „Draugo" prenumeratą, pridėjo 40 dol. jo paramai ir 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. R. Masiliūnui, mūsų garbės prenumeratoriui, rėmėjui, už realią auką labai dėkojame.

x Antanas Drazdys, Baltimore, Md., pratęsdamas prenumeratą, pridėjo 15 dol. už kalėdines korteles, kalendorių ir 15 dol. dienraščio paramai. A. Drazdį skelbiame garbės prenumeratorium, o už aukas labai dėkojame.

x Mėta Gabalienė, Cicero, Ill., meno ansamblio „Dainavos" valdybos pirmininkė, Jonas Šarka, Omaha, Nebraska, Pranas Razgaitis, Seven Hills, Ohio, H. Schanel, Wood Dale, Ill., K. Šidlauskas, Roslindale, Mass., Vyt Liuima, Toronto, Kanada, M. Lembertas, Santa Monica, Cal., K. Navasaitis, Birmingham, Mich., pratęsė prenumeratą ir pridėjo po 15 dol. dienraščio palaikymui. Nuoširdus ačiū.

x PATRIA, 2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-2100 dovaninių prekių ir elektronikos parduotuvėje rasite didelį pasirinkimą Lietuvoje pageidaujamų prekių. Siunčiame prekes **kargo** į Vilnių. Priimame užsakymus ir iš kitų miestų. **Sav. A. ir F. Šlutai.** (sk)

x American Travel Service Bureau parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicagą, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New Yorke, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį patarnavimą atlieka ir grįžtantiems į Lietuvą. Kreiptis į **American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 1-312-238-9787.** (sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. **Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency,** 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel. 1-312-523-9191. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747. (sk)

Lietuvos skautų suvažiavime St. Gedgaudienė ir I. Kerelienė su vietos skautais.
Nuotr. **L. Vasausko**

IŠ ARTI IR TOLI

J.A. VALSTYBĖSE

— A. a. Bronė Numgaudienė balandžio 22 d. buvo atvežta iš Floridos ir palaidota Culver City kapinėse, kur anksčiau gyveno. Nuliūdime liko vyras Ambraziejus ir sūnus Vaidotas Baipšys su šeima, dukra Nijole ir kiti artimieji.

— Vytauto Prano vardais buvo pakrikštytas pirmgimis Audros Pakalniškytės ir Kęsto Reivydų sūnus balandžio 22 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje Los Angeles, Cal. Krikšto apeigas atliko prel. Vincas Bartuška, krikšto tėvai buvo Kristina Dudor ir Leonas Vaitaitis.

— A. a. Martynas Sumantas, Lietuvos kariuomenės karininkas, mirė kovo 4 d. sulaukęs 91 metų. Nuliūdime liko žmona ir duktė Ona Vaišnienė.

— A. a. Henrikas Misiūnas, 82 metų amžiaus mirė kovo 14 d. Los Angeles, Cal. Lietuvoje jis buvo mokytojas. Laidotuvėmis rūpinosi buvęs jo mokinys Bronius Seliukas.

KANADOJE

— Hamiltono „Gyvataro" tautinių šokių grupė atliko balandžio 23 d. programą chroniškomis ligomis sergančiųjų ligoninėje ir senų žmonių prieglaudoje St. Peter's. Ligoniams ypač patiko vaikų balsai. Vasario 25 d. jaunieji šokėjai dalyvavo tarptautiniame koncerte St. Mary mokyklos salėje. Vyresnieji šokėjai rengiasi Lietuvių dienai.

— Kanados šaulių rinktinė „Vilnius" turėjo Hamiltone suvažiavimą balandžio 29-30 dienomis. Anksčiau ir dabar suvažiavimą globojo Hamiltono Algirdo kuopa. Įžanginį žodį tarė kuopos pirm. Povilas Kanopa, dalyvavo vyriausias šaulių vadas A. Abarius iš Detroito.

— Ottawos lietuviai turėjo viešnią iš Toronto — PLB vicepirmininkę Gabiją Petrauskienę, kuri dalyvavo Vilniuje Vasario 16 d. šventėje ir čia papasakojo savo įspūdžius.

— Edmontono, Alb., Pabaltiečių draugija, ilgai veikusi, dabar jau ilgokai tylėjo. Bet latvio Z. Skribio iniciatyva atgaivinta, ši draugija balandžio 20 d. turėjo Lietuvių namuose susirinkimą. Dalyvavo apie 20 asmenų. Dalyvavo po vieną kiekvienos tautos asmenį, atvykusį pagilinti savo studijas Edmontono universitete.

— Sol. Gina Čapkauskienė buvo išvykusi į Lietuvą ir koncertavo Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Panevėžyje. Taip pat ji giedojo Vilniaus katedroje vysk. Pauliui Baltakiui laikant šv. Mišias.

— Montrealio Lietuvių katalikių moterų susirinkimas buvo balandžio 30 d. Atidarė Genovaitė Kudžmienė. Susirinkimui pirmininkavo Irena Valkauskienė, sekretoriavo Julija Adamonienė. Gerai paruoštą paskaitą skaitė dr. A. Pavilanis.

— Almos ir Andriaus Valevičių pirmgimė dukrelė buvo pakrikštyta Aidos Marijos vardais. Krikšto tėvai buvo Irena ir dr. Remigijus Satkauskai.

— A. a. Amilija Usevičiūtė Zienienė, 90 metų amžiaus, mirė balandžio 22 d. Montrealyje. Palaidota iš Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios Notre Dame des Neiges kapinėse. Nuliūdime liko sūnus, vaikaičiai, sesuo ir kiti artimieji.

— A. a. Valerija Polikauskaitė Misevičienė, 92 m. amžiaus, mirė Montrealyje balandžio 25 d. Iš Aušros Vartų palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi sesuo su šeima.

— A. a. Leonas A. Konopeskas, 74 metų amžiaus, mirė sausio 25 d. Viktorijos ligoninėje Londone, Ont. Pamaldas atlaikė kun. I. Mikalauskas, atsisveikinime jo biografiją papasakojo E. Petrauskas. Palaidotas Šv. Petro kapinėse. Nuliūdime liko žmona, trys dukterys ir sūnus.

— LB Hamiltono apylinkės valdyba pakvietė Vasario 16-tos šventėje Vilniuje dalyvavusius PLB vicepirm. Gabiją Petrauskienę ir Kanados LB pirm. V. Biretą balandžio 9 d. padaryti pranešimą. Jie Jaunimo centre papasakojo įspūdžius. Taip pat kalbėjo Linas Medelis, Sąjūdžio laikraščio „Atgimimo" redaktorius. Publikos buvo pilna salė.

— Londone gegužės 20-21 dienomis vyksta Kanados Lietuvių dienos. Tai jau ketvirtas kartas, kai Londone rengiamos Lietuvių dienos. Jomis labai susirūpinęs Londono LB apylinkės pirmininkas Paulius Kuras ir jo žmona Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė, Kanados LB Kultūros komisijos pirmininkė. Čia bus septyni chorai ir trys šokių ansambliai. Taip pat savaitgalyje gegužės 20 d. bus B klasės krepšinio rungtynės.

— Montrealio lietuviai skautai pasiskirstė pareigomis: tuntininkas Rimas Piečaitis, vyčių vadas Jonas Valiulis, skautų ir vyčių kandidatų vadovas Romas Otto, vilkiukų vadovai Petras Drešeris ir Gintaras Nagys, skautininkų seniūnas Juozas Piečaitis.

— A.a. Margarete Knitsch Baltrukonienė, 63 metų amžiaus, mirė balandžio 28 d. Montrealyje. Po pamaldų iš Aušros Vartų parapijos bažnyčios palaidota gegužės 1 d. Nuliūdime liko vyras, motina, penkios seserys ir du broliai.

— A. a. Ona Jurkūnaitė Petronienė Girnienė, 77 metų amžiaus, mirė sausio 26 d. Londone, Ont. Nuliūime liko vyras, podukra ir sesuo Australijoje.

— A. a. Mykolas Šulmistras, 93 metų amžiaus, Montrealyje mirė sausio 14 d. Palaidotas lietuvių Šv. Jono kapinėse Mississaugoje. Liko nuliūdime duktė ir sūnus su šeimomis.

VOKIETIJOJE

— Muz. Kazys Motgabis pereitų metų pabaigoje sulaukė 90 metų amžiaus. Lietuvoje jis buvo baigęs Klaipėdos konservatoriją ir buvo Skuodo gimnazijos mokyklos mokytojas. Vokietijoje įvairiose vietose vadovavo chorams, tarp kitų jo mokinė yra ir Lena Valaitytė. Iki 1951 m. buvo Vasario 16 gimnazijos muzikos mokytojas, kol išėjo į pensiją. Jo sukaktį iškilmingai paminėjo Huettenfelde giminės ir jo buvę mokiniai bei artimieji, tarp jų ir Vasario 16 gimnazijos direktorius A. Šmitas bei reikalų vedėjas J. Lukošius.

— Dr. Stasys Šereika, Vokietijos lietuvių veikėjas, sausio pabaigoje atšventė 65 metų amžiaus sukaktį. Jo tėvai ir jis Telšiuose vokiečių nacių okupacijos metu gelbėjo žydus, ypač dabartinę Varnių mokytoją Dorą Tallat-Kelpšienę.

— Vasario 16 d. minėjimą Memmingeno lietuviai surengė kovo 4 d. Pamaldos buvo Šv. Kryžiaus bažnyčioje, akademinė ir meninė dalis parapijos salėje. Minėjimą salėje atidarė pirm. Herta Schaele. Paskaitą skaitė kun. Fr. Skėrys, tautinius šokius pašoko lietuvių grupė, vadovaujama Almos Neumann, padainavo estradinės muzikos sol. Nelė Paltinienė, akompanuojant Arvydui Paltinui.

— Stuttgarte Lietuvos nepriklausomybės sukakties proga ekumenines pamaldas laikė kun. K. Senkus ir kun. F. Skėrys, Paskaitą skaitė dr. K. J. Čeginskas iš Miuncheno. Sveikino įvairios tautybės ir vokiečių atstovai. Meninę dalį atliko Vasario 16 gimnazijos mokiniai.

— Miuncheno lietuviai švenę minėjo vasario 25 d. Atidarė pirm. R. Hermanas. Įspūdžius iš Vasario 16 minėjimo Vilniuje papasakojo dr. K. J. Čeginskas. Meninę dalį atliko sol. Nelė Paltinienė, poetė Eglė Juodvalkytė ir Neringa Landaitė, pašoko „Ratukas".

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

Lietuvių Bendruomenės — PLB, JAV ir Kanados — valdybų suvažiavime Detroite. Pirmoj eilėj iš kairės: V. Bireta, M. Lenkauskienė, dr. V. Bieliauskas, I. Lukoševičienė, dr. A. Razma, D. Kučėnienė ir V. Kutkus.